

YOZWE **Enshokolezi**

Ecitabu ca Yozwè, ecitabu c'Abacîranuzi, ebya Samweli n'eby'Abâmi, Abakristu babiderha «Bitabu bya Maganîro ga Israheli», bulya bishambâla ebiyêrekîre Olubaga lwishogwa kurhenga amango lwajâga omu cihugo c'Amalaganyo kuhika amango lwalulizibagwa luhêkwa bujâ e Babiloni. Ebyo bitabu birhashongêzizi emyanzi aka abalenga ba zino nsiku z'ene. Birhuyêreka kurhi Nnâmahanga acimanyîsagya kuli Israheli, kurhi Nnâmahanga ahabûlaga olubaga lwa Israheli muli ngasi byoshi byâbîre omu kalamo kâbo. Lukogo lwârhumire Nyamuzinda acîshoga Israheli omu gandi mashanja goshi mpu lubè lubaga lwage. Alulaganya mpu aluhà Ecihugo lwayîmamwo, casinga lushimbe amarhegeko gâge (Lola omu citabu c'Olushika).

Ebyo byo rhunayumwa omu bitabu bya ngasi lubero: Ecitabu ca Yozwe cishambîre kurhi Nnâmahanga ayûkirizagya amalaganyo gage erhi ahà Israheli ecihugo amulaganyagya.

Ecitabu c'Abacîranuzi cishambîre kurhi Israheli akâg'igomera Nnâmahanga liguma liguma. Lero Nnâmahanga abahana. Okubundi Bene Israheli bashub'ikâgaluka omu bwîra bwa Nnâmahanga. Erhi Bene Israheli babâ bamadêkerera omu cihugo balaganyibagwa, bahûna mpu babè n'omwâmi ak'agandi mashanja gâbali eburhambi. Burhanzi barhàlonzagya mwâmi abarhegeke,

bakâg'iderha oku Nnâmahanga yêne ye na mwâmi wâbo. Cikwône erhi bacihûna mwâmi, Nnâmahanga ayêmêra, abahà Saulu, na buzinda acîshoga Daudi nka ntumwa yâge. Eyo myanzi eshambîrwe yoshi omu bitabu bya Samweli.

Ebitabu by'Abâmi birhuhugûlire oku abâmi haguma n'olubaga lwoshi bagomîre Nnâmahanga kulusha. Okugomera Nnâmahanga kwarhondêraga oku ngoma ya Salomoni. Bâmi basungunu bone bagalusire omu bwîra bwa Nnâmahanga. Buzindazinda alîkira olubaga lwa Israheli omu maboko g'abashombanyi bâlwo, baluhêka omu bujâ e Babiloni. Ebyo bitabu ziri mpiriri z'amaganîro g'abakula-mbere gâsingagwa na bantu banji b'amango ga ngasi lubero. Birhuyigîrizize nîrhu kurhi:

1) Nnâmahanga arhurheganyîze okucunguka. Omucunguzi àyish'iburhwa omu lubaga lwîshogwa Iw'Endagâno ya Mîra. Olwo lubaga co cisiki c'olubaga lwîshogwa lw'Endagâno Mphyâhya.

2) Birhuyigîrizize oku Nnâmahanga yêne ohabûla ebyahira n'ebyahirûka bya hano igulu.

I. Okuhika omu Cihugo c'Amalaganyo

Balalikwa okujâ ebwa Cihugo c'Amalaganyo

¹ Erhi Mûsa, murhumisi* wa Nyakasane àyûsifâ, Nyakasane anacibwîra Yozwè, mugala wa Nuni na murhumisi wa Mûsa, erhi:

* **1:1 1, 1** Mûsa murhumisi wa Nyakasane: Lub 14, 31; Mib 12, 7-8; Hbr 3, 5.

² «Mûsa murhumisi wâni anafirage; oyimukage buno! oyikire Yordani, we n'olu lubaga, mugendija muli cirya cihugo† nahà bene Israheli.

³ “Ngasi ah'okugulu kwinyu kwankanalarha hoshi nanamuhà ho nk'oku nanalaganyagya Mûsa”.

⁴ “Kurhenga okw'irungu na kurhenga e Libano, kuhika oku lwîshi lunene, kuhika oku lwîshi lwa Efrata, co cirigi cihugo c'Abanyahititi coshi, kuhika oku nyanja nene, kujà ebuzûka-zûba olwo lunda loshi co câbà cihugo cinyu”.

⁵ “Ntâye wankahagaza embere zâwe‡ omu nsiku z'akalamo kâwe zoshi; nk'oku nayôrhaga na Mûsa kwo nayôrha nâwe; ntakujandikè, ntanakulekerere”.

Nyamuzinda ârhabâla erhi bankakenga amarhegeko gâge

⁶ «“Ozibuhe onarhwâlihe§, bulya we wagendihira olu lubaga muli cirya cihugo nalaganyagya b'îshe nti nabahà co”.

⁷ “Kuguma kône, ozibuhe onarhwâlihe, okazikola omu kushimba oburhegesi boshi nka kulya Mwambali wâni Mûsa anakurhegekaga. Omanyè wankadungukira oli eburhambi bw'ekulyo oli ebwa kumoshò, lyo ohashibêrwa na ngasi aha wankajà hoshi”.

⁸ “Ecîra citabu c'oburhegesi cirhakurhengaga omu kanwa; okazicigerereza kwo mûshi na

† 1:2 1, 2 Eyi milongo 3-4: Ngasi aha okugulu kinyu kwanalabarhe. 1: 14, 9; Lush 5, 1. ‡ 1:5 1, 5 Ntâye wankahagaza embere zâwe: Lush 7, 24; 20, 1; 31, 6-8. 1, 8. § 1:6 1, 6 Ozibuhe onarhwâlihe: Lush 3, 28;

budufu, ly'ohashijira bwinjà nk'oku binayan-disirwe; na ntyo wanabà n'iragi, onabêrwe omu majira gâwe goshi”.

⁹ “K’orhayumvirhi oku nkurhegesire: nti oz-ibuhe onarhwâlihe? Orhabâga na boba buci orhabâga na ntemu nci, bulya Nyakasane Nyamuzinda wâwe, ali haguma nâwe ngasi hoshi wankanaja”.

Oburhabâle bw’amashanja g’ishiriza lya Yordani

¹⁰ Yozwè anacihâna eri irhegeko oku bagula b’olubaga, erhi:

¹¹ «Mugere omu cihando coshi, muhè olubaga eri irhegeko, erhi: Murheganye ebi mwacîyikira omu njira, ebwa kubà enyuma lya nsiku isharhu mwajiyikira Yordani mugendiyûbaka cirya cihugo Nyakasane Nyamuzinda winyu, amuhîre mpu muciyûbake».

¹² Na kuli bene Rubeni, kuli bene Gadi na kuli cirya cihimbi ca bene Menashè, Yozwè anacibabwîra ntya, erhi:

¹³ «Mukengêre birya Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane amurhegekaga galya mango ababwîraga erhi: Nyakasane Nyamuzinda winyu, abahire okuluhûka, anabahîre eci cihugo*.

¹⁴ Bakinywi, abâna binyu barhôrhô, n’ebishwêkwa binyu, ebyo byoshi byâbêra omûla cihugo Mûsa amuhîre olu lundi lunda lwa Yordani. Ci konene moyo, muyikire n’emirasano

* **1:13 1, 13** Nyakasane abahire okuluhûka: Yoz 1, 15; 21, 44; 22, 4; 23, 1; Lush 3, 20; 2 Sam 7, 1; Lul 95, 11; Hbr 3, 7; 4, 11.

yinyu, mugende oku matabâro, mushokolere bene winyu, mweshi, ntwâli; mujibarhabala.

¹⁵ Kuhika Nyakasane ahè abo bene winyu nabo okuluhûka nk'oku anabahà kwo, na kuhika nabo bayûbake bwinjà ciryà cihugo abahà Nya-mubâho, Nyamuzinda winyu. Enyuma z'aho mwanabaga lyo mugaluka mushubire muli ciryà cihugo cinyu munaciyûbake, ciryà cihugo. Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane amuhâga olunda lw'erindi ishiriza lya Yordani, e buzûka-zûba».

¹⁶ Banacishuza Yozwè muli ebi binwa, mpu: «Okwo orhurhegesire koshi rhwakujira na ngasi aha wankarhuruma hoshi rhwahaja».

¹⁷ Nk'oku rhwanakazâgirhumikira Mûsa muli byoshi, ntyo kwo nâwe rhwanakurhumikira. Lyo Nyakasane, Nyakasane Nyamuzinda wâwe, ayôrha† nâwe nk'oku anayôrhaga na Mûsa.

¹⁸ Owankabà mugoma‡ omu marhegeko gâwe, alahire kushimba oku omurhegesire, oyo anafè. Ntyo ozibuhe onarhwâlihe.

2

Enyenzi zarhumagwa na Yozwè e Yeriko

¹ Yozwè mugala wa Nuni, anacirhuma, omu bwifulikwè, bantu babiri kurhenga e Shitimu, ababwîra erhi: «Mukanye, mujè mwalolêreza* ecihugo ca Yeriko». Banacilikûla, bagendihanda

† **1:17 1, 17** Nyakasane âyôrha na nâwe: Ayôrha ali haguma na nâwe: Lush 20, 1. ‡ **1:18 1, 18** Owankabà mugoma: Lush 17, 12.

* **2:1 2, 1** Okurhumwa kw'enyenzi: Mib 13, 1-20; Lush 14, 21-22; Bac 18.

omu mw'omukazi orhajira mulume, izîno lyâge ye Rahabu† banacilâla ahò.

² Banacibwîra omwâmi w'e Yeriko ogwo mwanzi, mpu: «Lolà oku hali abantu b'omu bene Israheli, bajire kuno ene budufu, balija bayênja ecihugo».

³ Olya mwâmi w'e Yeriko anacirhuma entumwa emwa Rahabu, erhi: «Ohâne balya bantu bajaga aha mwâwe, balya bantu bajaga omu nyumpa yâwe, bulya kuyishija kwayenja ecihugo coshi kwabadwîrhe».

⁴ Olya mukazi anacirhòla balya balume bombi, n'erhi abà amabafulika ederha, erhi: «Nêci abo bantu bajire hano mwâni, ci konene ntalimanyire bali ba ngahi

⁵ na bulya bwâli bwamayira, banalikola hôfi bayigale olumvi, abo bantu bacîgendîre ntanamanyiri ngahi bajire: mukanyagye mubashimbe, mwankacibagwârha».

⁶ Ci konene ali erhi anabashonîze omu lurhalo lw'enyumpa yâge, anababwîkira n'amôya akazâgizabûla, aga ali ahizire omwo lurhalo.

⁷ Abo bantu banacikanya bagenda babashimbuhre omu njira ejîre ebw'izîko lya Yordani, n'erhi abo bantu bali babashimbire babà bamahuluka, babayigalirakw'olumvi.

Ecihango ca Rahabu n'enyenzi.

† 2:1 2, 1 Eyi milongo1-15: Rahabu: Yoz 6; Mat 1, 5; Hbr 11, 31; Yak 2, 25. Rahabu ali mukazi wa cirala. Mutagatifu Paolo akuzize obuyèmère bwa Rahabu, ciru na Mutagatifu Yakôbo asîmire enshôkano ya Rahabu y'okulanga ebigolo byâge bwinjà.

⁸ Embere ebyo bigolo byâge bihunge, Rahabu asôkera emunda bali omu lurhalo, anacibwîra balya bantu, erhi:

⁹ «Manyire oku Nyakasane amuhîre eci ci-hugo, n'obôba bwinyu bwarhujirekwo, abantu boshi badwîrhe bageramw'omusisi erhi mwe murhuma.

¹⁰ Bulya rhwayumvîrhe kurhi, amango mwarhengaga e Mîsiri, Nyakasane ayumagya erya nyanja ndukula, rhwanayumvîrhe kurhi mwajirîre balya bâmi babiri b'e Moreni, olundi lunda lw'ishiriza lya Yordani, abo bâmi ali Sihoni na Ogu, balya mwaherêrekezagya.

¹¹ N'erhi rhuyumva ntyo rhweshi, rhwarha omurhima, ngasi muguma muli rhwe atwisire omurhima erhi rhuyumva mpu muyiruka; bulya Nyakasane, Nyamuzinda winyu, yêne ye ba Nyamuzinda era nyanya empingu na hano idako omw'igulu.

¹² Munampe ecimanyîso c'okuli oku murhayishiyîrhe larha, murhayîrhe nyâmà, bashinja bâni na bâli bîrhu na ngasi binali hyâbo byoshi, n'oku mwayishirhulikûza oku lufù.

¹³ Na buno, mbahunyirage, mundaganyagye n'omwîgasho oku izîno lya Nyakasane, nk'oku nâni mbajirire aminjà kwo ninyu mwayishijirira aminjà omulala gwa larha».

¹⁴ Balya balume banacishuza, mpu: «Okuli, rhunafê! Casinga nâwe akabà orharhuvulwîri! Na hano Nyakasane arhuhà eci cihugo, rhwanakuyêreka obwinjà n'okuli kw'endahiro yîrhu».

¹⁵ Nyamukazi‡ anacibayandagaza n'omugozi ah'idirisha lyâge, bulya enyumpa yâge yali oku burhambi bw'olukûta, aligi nk'omu lukûta ayûbakaga.

¹⁶ Olya mukazi ababwîra, erhi: «Mukanye ebwa ntondo, lyo balya bali bamushimbire baleki bashimâna, mucîfulike eyo munda nsiku isharhu, kuhika abo bali bamushimbire bagaluke, enyuma z'aho mwanashubiyanka enjira yinyu mugende».

¹⁷ Balya balume banacibwîra olya mukazi, mpu: «Alaga oku byâbà lyo rhurhagifa na eyi ndahiro wamarhulahiriza

¹⁸ Amango rhwajà muno cihugo, onashwêkere ogu mugozi gw'akaduku kuli eri idirisha orhuger-izemwo, kandi wanahira omulala gwâwe goshi omu nyumpa yâwe, sho, nyoko, bashinja bâwe n'omulala gwa sho goshi.

¹⁹ Owankacihuluka omu mwâwe mpu ajà embuga, omukò gwâge gunajè oku irhwe lyâge yêne, ci erhi rhwono rhuli bêru kwêru emunda ali. Ci erhi bankahuma oku muntu oli omu nyumpa yâwe mweshi naye, lêro omukò gw'oyo muntu gunajè oku irhwe lîrhu.

²⁰ Na kandi erhi wankavuhûla ogûla mukolo gwîrhu, kandi aho erhi eyi ndahiro orhulahirize erhacirhugwâsiri».

²¹ Nyamukazi anacishuza, erhi: «Bibè nk'oku munadesire». Oku bundi abasengaruka, bagenda, naye anacishwêkera ah'idirisha lyâge gulya mugozi gw'akaduku.

‡ 2:15 2, 15 Aha idirisha lyâge: Erhi kabonezo: 1 Sam 19, 12; Ebj 9, 25; 2 Kor 11, 33.

Okugaluka kw'enyenzi

²² Nabo bakanya, bajà oku ntongo, babêrakwo nsiku isharhu, kuhika abâli babashimbire bagaluka. Abâli babashimbire bajà babalongeza omu njira zoshi, ci barhababonaga.

²³ Balya balume oku bali babiri banacigaluka, erhi bayûsiyandagala oku ntongo, bayikira Yordani. Bajà emunda Yozwè mugala wa Nuni ali, banacimuganîrira ebyanababêrire byoshi.

²⁴ Banacibwîra Yozwè, mpu: «Kwo binali Nyakasane aruhîre cihugo coshi, ciru n'abantu ba mw'eco cihugo boshi badwîrhe bageramw'omusisi embere zîrhu».

3

Amarheganyo g'okuyikira

¹ Yozwè erhi abà amazûka lubungubungu, arhenga aha Shitimu na bene Israheli boshi; bahika oku Yordani, balâla aho embere ly'okuyikira.

² Enyuma za nsiku isharhu, abagula bagera omu cihando coshi,

³ Bajà bahâna eri irhegeko oku lubaga, mpu: «Hano mubona omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane, Nyamuzinda winyu, gwamabarhulwa n'abadâhwa bene Levi, ninyu mwanayimuka aha muli mugushimbe.

⁴ Ci konene ekarhî kâgo ninyu kukwânîne habè makoro bihumbi bibiri, murhahîra muk-aguyegêra, lyo mumanya bwinjâ enjira mwakulikira, bulya murhasagigera muli eyo njira».

⁵ Yozwè anacibwîra olubaga, erhi: «Mucîcêse*, bulya irhondo Nyakasane ajira ebirhangâzo ekarhî kinyu».

⁶ Oku bundi Yozwè anacibwîra n'abadâhwa, erhi: «Mubarhule omucîmba gw'amalaganyo mushokolere olubaga». Banacibarhula omucîmba gw'amalaganyo, banacilîkûla, bashokolera olubaga.

Amahano mazinda

⁷ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Kurheng'ene, narhondêra okukuhêka irenge embere za bene Israheli boshi, lyo bamanya oku nka kulya nali na Mûsa kwo nnandi haguma nâwe†».

⁸ Woyo ohâne eli irhegeko oku badâhwa babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo erhi: «Hano muhika aha mîshi ga Yordani, munayishiyimanga muli Yordani».

⁹ Yozwè anacibwîra bene Israheli erhi: «Muyêgêre, muyumve ebinwa bya Nyakasane Nyamuzinda winyu».

¹⁰ «Lolagi eci mwamanyirakwo oku Nyamuzinda ozîne ali ekarhî kinyu n'oku akungusha loshi embere zinyu, Abanyakanani, Abahititi, Abahiviti, Abapereziti, Abagirgashiti, Abanyamorenî, n'Abayebusenî.

¹¹ Lolagi oku omucîmba gw'amalaganyo ga Nyamuzinda w'igulu lyoshi gukola gwagera embere zinyu muli Yordani.

* **3:5 3, 5** Muciyumanyanye: mubè bimâna: Yoz 7, 13; Mib 11, 18; 1 Sam 16, 5; 1 Nga 15, 12. † **3:7 3, 7** Kwo nandi haguma na nâwe: Lush 20, 1. 3, 10: Nie Nyamuzinda ozîne: Lush 5, 26; 4, 38; Lub 34, 9.

¹² Murhôlege buno bantu ikumi na babiri omu bene Israheli, ngasi mulala muntu muguma.

¹³ Na hano abadâhwa babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane, Nyamuzinda w'igulu lyoshi, bahira okugulu ntya omu mîshi ga Yordani, amîshi ga Yordani ganagabanyika[‡], agahulula kurhenga enyanya ganayimanga bunya cirimbirimbi».

Okuyikira olwîshi lunene

¹⁴ Olubaga erhi lurhenga omu mahêma galo mpu bajagiyikira Yordani, erhi abadâhwa bâli babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo babà bakola bali embere z'olubaga.

¹⁵ Erhi abâli babarhwîre omucîmba bahika oku Yordani, n'erhi amagulu g'abadâhwa bali babarhwîre omucîmba garhogera omu mîshi, oku burhambi. -Bulya Yordani anakazimirira ebikunguzo byâge byoshi omu mango goshi g'okusârûla emyâka-

¹⁶ Lêro obwo amîshi gahulula kurhenga enyanya, gayimanga, gajira ecirimbirimbi cigali hantu hanene bwenêne, hôfi n'olugo lwa Adama, oluli aha burhambi bwa Sortani; nago agakazagibungulukira ebwa nyanja y'Araba, yo nyanja y'omunyu, ago mîshi gahuba goshi. N'olubaga lwayikirira aha ishiriza lya Yeriko.

¹⁷ Abadâhwa bali babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane, bayimanga

[‡] **3:13 3, 13** Amîshi ga Yordani ganagabanyika: Lul 74, 15; 114, 3. Omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane: Isanduku lyâlimwo amabuye mayandikekwo amarhegeko ikumi ga Nnâmahanga.

ahantu hûmuhûmu[§] omu karhî ka Yordani, nalwo olubaga ago mango lwakaziyikira n'amagulu burhajoma, kuhika ishanja lyoshi lyayûsa lyayikira Yordani.

4

Amabuye ikumi n'abiri nka kakengêzo

¹ Erhi ishanja lyoshi libà lyamayikira Yordani, Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi:

² «Orhôle balume ikumi na babiri* omu lubaga, ngasi mulala muntu muguma,

³ onabahè eli irhegeko: Kurhenga aha, omu karhî ka Yordani, kurhenga aha abadâhwa bashuba bayimanzire, murhôle ho mabuye ikumi n'abiri, mugayikirane, mugendigagwîka omu cirâlo mwahandamwo omu budufu bw'ene».

⁴ Yozwè anacihamagala balya balume anacîshogaga omu bene Israheli, mulume muguma oku ngasi mulala.

⁵ Yozwè anacibabwîra erhi: «Mugere embere z'omucîmba gwa Nyakasane, Nyamuzinda winyu, omu karhî ka Yordani, ngasi muguma akaz-ibarhula ibuye aha cirhugo câge nk'oku emilala ya bene Israheli enali».

⁶ Gayôrha cimanyîso kuli mwe. Erhi abâna binyu bakabadôsa† irhondo: mpu agâla mabuye gali ga kuderha kurhi?

§ 3:17 3, 17 Olubaga lwakaziyikira n'amagulu burhajoma: Lub 14, 22; Lul 66, 6. * 4:2 4, 2 Mabuye ikumi n'abiri: Lub 24, 4; 1 Bâm 18, 31. † 4:6 4, 6 Erhi abâna binyu bankabadôsa: Yoz 4, 21-24; Lub 12, 26; 13, 14; Lush 6, 20.

⁷ Mwanabashuza mpu: «Amîshi ga Yordani gacigabamwo, embere ly'omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane erhi guyikira Yordani amîshi ga Yordani gatwîkamwo. Na ago mabuye go gakaziyôrha gamanyîsa bene Israheli okwo».

⁸ Bene Israheli banacijira nk'okwo Yozwè anabarhegekaga. Banacirhôla mabuye ikumi n'abiri omu karhî ka Yordani, nka kulya Nyakasane anabwîraga Yozwè, nk'oku emilala ya bene Israheli yanali, na erhi babà bamagayikirana kulya cihando balalagamwo budufu, bagadêkereza halya.

⁹ Yozwè agwîka mabuye ikumi n'abiri halya bantu bali bayimanzire abadâhwa bali badwîrhe omucîmba gw'amalaganyo; ho ganacibà kuhik'ene.

Olubaga lwayikira

¹⁰ Abadâhwa bali babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo, bayimanga omu karhî ka Yordani kuhika Yozwè ayûsa okubwîra olubaga ebi Nyakasane anali amurhegesire okulubwîra, nk'oku Mûsa anali arhegesire Yozwè, olubaga lwakanyiriza omu kuyikira.

¹¹ Erhi olubaga loshi lubà lwamayusiyikira, omucîmba gwa Nyakasane n'abadâhwa bajà embere z'olubaga.

¹² Bene Rubeni, bene Gadi na cirya cihimbi ca bene Menashè, boshi bayikira, erhi banadwîrhe emirasano yâbo y'amatabâro, bashokolera bene Israheli nka kulya Mûsa anaderhaga.

13 Hôfi balume bihumbi makumi anni, bacîbambizize oku kulwa, bagera embere za Nyakasane, omu kabanda ka Yeriko.

14 Olwo lusiku Nyakasane ayêrekana Yozwè oku ali w'irenge embere za bene Israheli boshi, banakazimurhînya nka kulya banakazagirhînya Mûsa, omu nsiku z'akalamo kâge zoshi.

15 Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi:

16 «Obwirage abadâhwa badwîrhe omucîmba gw'obuhamîrizi barhenge muli Yordani».

17 Yozwè anacihà abadâhwa eli irhegeko erhi: «Rhengagi omu Yordani».

18 Erhi abadâhwa bali babarhwîre omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane babà bamârhenga omu karhî ka Yordani n'erhi amagulu gâbo gabà gamarhinda oku budaka bûmu, amîshi gashubira omu bululi bwâgo, gashubirhondêra okuyerêra nk'oku ganakazâgijira injo na lishinjo, gakazi-hama ebikunguzo byâlo byoshi.

Okuhika e Gilgala

19 Olubaga lwayikira Yordani omu nsiku ikumi z'omwêzi gwa burhanzi, lwanacihanda aha Gilgala oku buzinda bw'ecihugo ca Yeriko.

20 Yozwè agwîka aho Gilgala galya mabuye ikumi n'abiri bakulaga omu Yordani.

21 Anacibwîra bene Israheli erhi: «Mango abâna binyu bankadosa b'îshe wâbo irhondo mpu: aga mabuye kuli kuderha kurhi?

22 Mwanayigîriza abâna binyu muli ebi binwa, mpu: Israheli ayikire Yordani n'amagulu burhajoma.

²³ Ebwa kubà Nyamuzinda winyu, amaganya embere zinyu amîshi ga Yordani kuhika mwayûsa mwayikira nka kulya Nyakasane, Nyamuzinda winyu, ajiraga omu nyanja Ndukula, eyi aganyagya embere zîrhu kuhika rhweshi rhwayikira:

²⁴ Na ntyo embaga zoshi za hano igulu zanakazimanya oku okuboko kwa Nyakasane kugala byoshi kuli nabo, lyo mukaziyôrha mwarhînya Nyakasane, Nyamuzinda winyu».

5

Ebihamba by'amashanja g'ishiriza lya Yordani

¹ Abâmi boshi banya-Moreni bàyûbakaga ishiriza lya Yordani, olunda lw'e buzûka-zûba, n'abâmi banya-Kanâni bàyûbakaga hôfi n'enyanya erhi bayumva kurhi Nyakasane aganyagya amîshi ga Yordani embere za bene Israheli, kuhika balinda bayikira, boshi barhà omurhima, entemu yabagwârha embere za bene Israheli.

Okukembûlwa kw'Abayahudi aha Gilgala

² Mw'ago mango Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Ojirise orhwere rhw'amabuye, oshu-bikembûla bene Israheli obwa kabiri».

³ Yozwè anacijirisa orhwere rhw'amabuye, akembûlamwo bene Israheli oku ntondo y'Araloti.

⁴ Yumvagya ecarhumaga Yozwè abakembûla. Olubaga lwarhengaga e Mîsiri loshi, lulya lubaga lw'abalume bali mirhwe y'abalwî, boshi bali erhi bafirîre omw'irungu*, muli ago mango banali

* **5:45, 4** Bali erhi bafirîre omu irungu: lulya lubaga lwarhengaga e Mîsiri: Mib 14, 22-23; Hbr 3, 16-19.

omu njira y'okurhenga e Mîsiri.

⁵ Bulya olubaga lwarhengaga e Mîsiri loshi lwàli lukembûle, ci konene lulya lubaga lwaburhiragwa omw'irungu, omu njira, galya mango g'okurhenga e Mîsiri, ntâye muli lwo wali mukembûle.

⁶ Okwo ebwa kubà bene Israheli bagenzire myâka makumi anni[†] omw'irungu kuhika gulya murhwe gw'abalwî barhengaga e Mîsiri goshi gwagukumuka, bo balya barhayumvagya akanwa ka Nyakasane, n'ago mango Nyakasane alahira mpu barhacihike muli cirya cihugo alaganyagya b'îshe wâbo oku abahà co, càli cihugo cihululamwo amarhà n'obûci.

⁷ Abâna bâbo bo bahîragwe ogwo mulagi, n'abo bâna bo Yozwè akembûlaga ebwa kubà barhali basâgikembûlwa omu kubula wabakembûla ago mango bali omu njira, bagenda.

⁸ Erhi babà bamakembûlwa, bashubiyôrha omu cihando kuhika balinda bafuma.

⁹ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Namakukulakwo ene obuzigo bw'e Mîsiri». Aho hayîrikwa izîno lya Gilgala[‡] kuhika oku lusiku w'ene.

Okujira olusiku lwa Basâka

¹⁰ Bene Israheli banaciberaga omu cihando ca Gilgala, bajiriramwo olusiku lukulu lwa Basâka[§]

[†] **5:6 5, 6** Myâka makumi anni omu irungu: Mib 14, 33-34; Lush 2, 14; 8, 20; Ebj 7, 36. [‡] **5:9 5, 9** Gilgala, Galgal omu cihabraniya kwo kuderha kuhindulahindula. [§] **5:10 5, 10** Olusiku lukulu lwa Basâka: Lub 12: Emigati erhalimwo lwango: Lub 12, 15.

omu nsiku ikumi n'ini z'omwêzi, cajingwè, omwo rhubanda rhwa Yeriko.

¹¹ Oku lusiku lwakulikiraga Basâka, barhondêra okulya oku mburho y'omu cihugo, migati erhalimwo lwango, n'emogomogo nkalange olwo lusiku lonène.

¹² Amâna gahuba erhi buca, erhi barhondêra okukazilya emburho y'omu cihugo; bene Isra-heli, kurhenga aho barhacibonag'amâna, ogwo mwâka bakazilya emyâka y'omu cihugo ca Kanâni.

Nshula mwanzi: Okubonekerwa kwa Yozwè

¹³ Yozwè ago mango anali aha Yeriko, anacil-ambûla amasû, alola, na k'orhabwîni oku abona omuntu oyîmanzire embere zâge erhi anafum-basire engôrho* nyômole elûba omu nfune. Yozwè anacijâ emunda ali amubwîra, erhi: «Ka rhwe oyishire nîsi erhi bashombanyi bîrhu?»

¹⁴ Naye anacishuza, erhi: «Nanga, ci kône nyishire buno nka murhambo w'omurhwe gwa Nyakasane†, niono nyishire».

Yozwè anacikumba bûbi, afukama, ayunamiriza, anacimubwîra, erhi: «Bici nnawîrhu alonz-ibwîra omurhumisi wâge?»

¹⁵ Oyo murhambo w'omurhwe gwa Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Ohogole enkwêrho‡

* **5:13 5, 13** Omuntu ofumbasire engôrho: Mib 22, 23-31; 1 Nga 21, 16; 2 Sam 24, 16. † **5:14 5, 14** Nka murhambo w'omurhwe gwa Nyamubâho: Lub 23, 20; 32, 34; Dan 12, 1. ‡ **5:15 5, 15** Abayahudi bali gwêrhe irhegeko ly'okukenga ahantu hatagatifu. N'ecimanyîso c'obukenge, kwâli kuhogola enkwêrho nka omuntu amahika ho

zâwe emagulu gâwe, bulya aha hantu oyîmanzire hali hantu himâna». Yozwè anacijira kulya.

6

Bene Israheli bajà omu Yeriko

¹ Yeriko lwàli lugo luhamike na luyigale bwenêne embere za bene Israheli; ntâye wakazagirhengamwo na ntâye wakazagijamwo.

² Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Lolà oku nkuhîre Yeriko n'omwâmi wamwo, n'abalwî bamwo.

³ Mujè mwagorha eburhambi bw'olugo, mwoyo mweshi balwî, na ntyo muzonge olugo caligumiza. Mwajira ntyo nsiku ndarhu zikulikirîne.

⁴ Badâhwa nda bashokolera omucîmba gw'amalaganyo erhi banadwîrhe mishekera nda ya mahembe ga ngandabuzi; oku lusiku wa kali nda, mwanazunguluka olwo lugo kali nda, n'abadâhwa banajà babûha emishekera.

⁵ Hano banabûha muli eryo ihembe ly'engandabuzi, na nka mwamayumva omulenge gw'ogwo mushekera*, olubaga loshi lwanajira olwôho lunene, n'abo olukûta lw'olugo lwanahongoka; n'ago mango olubaga lwanaja lwakananda ngasi muguma embere zâge».

⁶ Yozwè mugala wa Nuni erhi abà amahamagala abadâhwa, anacibabwîra, erhi: «Murôle omucîmba gw'amalaganyo, na badâhwa nda barhôle mishekera nda ya mahembe ga

* 6:5 6, 5 Omulenge gw'omushekera: Yoz 6, 10-12; Bac 7, 8-20. Olwôho lunene: olubi lunene: Sam 17. 20.52.

ngandabuzi, bajè embere ly'omucîmba gwa Nyakasane».

⁷ Anacibwîra olubaga, erhi: «Muzunguluke olugo, abalwî bashokolere omucîmba gwa Nyakasane».

⁸ Yozwè erhi abà amabwîra olubaga okwo, balya badâhwa nda bali bafumbasire mishekera nda ya mahembe ga ngandabuzi, banacishokola embere za Nyakasane, bayisha babûha erya mishekera, n'omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane gwabayisha enyuma.

⁹ Abalwî bali badwîrhe n'emirasano yâbo, bashokolera abo badâhwa bayishaga babûha emishekera n'abandi balwî bali enyuma z'omucîmba oku bajà bagenda ntyo erhi banayisha babûha emishekera.

¹⁰ Yozwè ali erhi ahîre olubaga eli irhegeko, erhi: «Murhahîra mukajira olubî, mumanye izù linyu lirhayumvikanaga, n'ekanwa kinyu erharhengaga ecinwa ciru n'eciguma, kuhika amango niene namubwîra nti: Bandi orhuhababo! Aho, mwanabanda orhuhababo!»

¹¹ Omucîmba gwa Nyakasane, gwagera eburhambi bw'olugo, gwaluzonga liguma lyône; kandi bashubira oku cihando, banajilâla omwo cihando.

¹² Yozwè, erhi buca, azûka sêzi sêzi, lubungubungu, nabo abadâhwa banacirhôla omucîmba gwa Nyakasane.

¹³ Balya badâhwa nda bali bafumbasire mishekera nda y'amahembe g'engandabuzi, banashokolire omucîmba gwa Nyakasane nabo balîkûla, babûha emishekera. Abalwî badwîrhe

emirasano yâbo babashokolera, n'abandi balwî bali enyuma bakulikira omucîmba gwa Nyakasane - oku bajà bagenda ntyo, erhi banayisha babûha emishekera.

¹⁴ Bazunguluka liguma olugo, oku lusiku lwa kabiri, bashubira omu cihando. Bajira ntyo nsiku ndarhu zikulikirîne.

¹⁵ Oku lusiku lwa kali nda banacizûka kandi lubungubungu, mucêracêra, bashubizunguluka lulya lugo, bajira kwa bene okwo kali nda; olwo lusiku lonêne bazunguluka olwo lugo kali nda.

¹⁶ Oku bwa kali nda, oku abadâhwa badwîrhe babûha emishekera, Yozwè anacibwîra olubaga erhi: «Mubande orhuhababo, bulya Nyakasane anamuhîre lunola lugo».

Yeriko, cishà ca Nyakasane

¹⁷ Olugo loshi luherêrherwe oku bulonza bwa Nyakasane, muluherêrhere† muherêrhere na ngasi binabamwo byoshi; olya mukazi Rahabu orhajira mulume yêne mwaleka alame na ngasi boshi bankabà bali naye omu nyumpa, bulya oyo mukazi afulisire balya bantu b'enyenzi rhwàli rhurhumire.

¹⁸ Ci mumanye, mucîlange oku ngasi kantu mugwâsirwe okuherêrekeza, bulya erhi hankajira awayâgalwa na kantu kalebe muli byo akâderha mpu akola akayôrhana, mwanabona Israheli ye mukola mwahirakwo obuhanya na ntyo mubone mwêne mwamacîbihiza.

† **6:17 6, 17** Olugo luherêrherwe: Lev 27, 28-29; enyenzi: bantu barhumirwe e buyênzi, e bwakulolereza ngahi bakahubuka lyo bagwarha olugo lwa bene. Okuleka olya mukazi Rahabu: Yoz 2, 1-21.

¹⁹ Amarhale goshi, amasholo goshi, ebirugu by'omulinga byoshi na eby'ecûma, ebyo byoshi birherekêrwe Nyakasane, binaje omu mbîko‡ ya Nyakasane.

²⁰ Olubaga lwanacibanda orhuhababo, abadâhwa banacibûha emishekera n'erhi olubaga luyumva omulenge gw'omushekera, loshi lwajira olwôho lunene bwenêne, olukûta lwahongoka§, olubaga lwakananda lwajà omu lugo ngasi muguma anajà alola embere yône. Olwo lugo banacilurhôla.

²¹ Banaciherêrekeza ngasi ebi banashimanyire omu lugo byoshi, abalume, abakazi, abashosi, enkafu, ebibuzi, endogomi, byoshi babigeza oku boji bw'engôrho.

Enyumpa ya Rahabu erhahumweko

²² Yozwè anacibwîra balya balume babiri bali barhumirwe oku buyênzi erhi: «Mukanye mujè omu nyumpa yôlya mukazi orhajira mulume, murhenzemwo oyo mukazi, n'abâge boshi nka kulya mwanamulaganyagya n'endahiro».

²³ Balya bâna b'emisole bali barhumirwe buyênzi, banacijà omu nyumpa, bahulusamwo Rahabu, îshe, nina, bene wâbo na ngasi banali bâge boshi, omulala gwâge goshi banaciguhulusa, gwarhenga omu cihando ca bene Israheli.

²⁴ Buzinda bw'aho olugo baludûlika muliro n'ebyanalimwo byoshi, okuleka amarhale, amasholo n'ebirugu by'omulinga n'eby'ecûma, ebyo babîhira omu mbîko y'omu ka - Nyamuzinda.

‡ 6:19 6, 19 Ebi banyazire, bije omu mbîko ya Nyakasane: Mib 31, 54. § 6:20 6, 20 Olukûta lwahongoka: Hbr 11, 30.

25 Yozwè afungira ntyo omûka gwa Rahabu, mukazi orhajiraga mulume, afungira ogw'enyumpa y'îshe yoshi n'ogwa bene wâbo boshi. Oyôla mukazi anacibêra omu Israheli kuhika buno, bulya ye wafulikaga zirya nyênzi Yozwè ali arhumire e Yeriko.

Okuhehêrerwa kw'owanayînamule Yeriko

26 Mw'ago mango Yozwè anacilahira aderha erhi: «Mâshi ahehêrerwe na Nyakasane, omuntu wanacîshomya mpu akola ashubiyûbaka olu lugo lwa Yeriko! Oku lubere lwâge kwo akabandira eciriba, n'oku muziba gwâge kwo ankayûbakira omuhango».

27 Nyakasane ayôrha ntyo haguma na Yozwè* n'irenge lyâge lyalumira omu cihugo coshi.

7

Okuvuna irhegeko ly'okukenga ecishà ca Nyakasane

1 Bene Israheli banacijira obulyâlya omu kuyûkiriza irhegeko ly'okuherêrekeza ecihugo nk'oku Nyakasane anali arhegesire. Akâni*, mugala wa Karmi, mugala wa Zabdi, mugala wa Zeraha w'omu bûko bwa Yûda, arhola ebintu byali bigwâsirwe okuherêrekezibwa, n'oburhê bwa Nyakasane bwanaciyâka kuli bene Israheli.

2 Yozwè anacirhuma abantu, kurhenga e Yeriko, kujà e Ayi, cihugo ciri hôfi na Beti-Aweni, olunda lw'ebuzûka-zûba bwa Beteli;

* 6:27 6, 27 Nyakasane ayôrha ali na Yozwè: Lush 20, 1. * 7:1 7, 1 7, 1: Obubî bwa Akâni: Yoz 22, 20; 1 Nga 2, 7

anacibabwîra, erhi: «Musôke mujè buyênzi bw'eco cihugo». Nabo balya balume banacisôka bajà bayênja olw'ecôla cihugo ca Ayi.

³ Erhi bashubira emunda Yozwè ali bakolaga bagaluka, banacimubwîra mpu: «Olubaga lurhacirhamagya mpu lwayisôkera loshi! Abalume ba bihumbi bibiri kandi erhi bisharhu byône byanahashisôkera eyo munda n'okuhima Ayi, orharhamagya olubaga loshi, bulya abantu bali eyo bali bantu basungunu».

⁴ Balume hôfi ba bihumbi bisharhu banacisôkera eyo munda, ci bayisha balibisirweko n'abantu b'eyo Ayi.

⁵ Abantu b'eyo Ayi babayîrhamwo hôfi bantu makumi asharhu na ndarhu, banacibaminika kuhika abà muhango gwa Shebarimi, banacibahima erhi bakola bali oku mwandagalo. Omurhima gw'olubaga gwajonga nka mîshi.

Omusengero gwa Yozwè

⁶ Yozwè anacisharhangula[†] emyambalo yâge, afukamiriza, akamalanga kahuma oku idaho embere ly'omucîmba gw'amalaganyo, kuhika bijingo, ajira ntyo ye n'abagula ba bene Israheli, banacicihira oluvù oku irhwe lyâbo.

⁷ Yozwè anaciderha erhi: «mâshi yâgirwa‡ Nyakasane, carhumaga olu lubaga oluyikiza Yordani mpu lyo bakumba omu maboko g'abanya-Moreni, barhumalîre? Ka kurhankabîre kwinjà

[†] 7:6 7, 6 7, 6: Yozwè anacisharhangula emyambalo yâge; Murh 44, 13; 1 Sam 4, 12; 1 Mak 3, 47; 10, 25; 14, 15: cimanyîso c'oburhè bunene. Afukamiriza kuhika bijingo: Bac 20, 23.26; 21, 2; 1 Sam 14, 24. [‡] 7:7 7, 7 Yozwè asengerera olubaga: Lub 32, 11-13; Mib 14, 13-19; Lush 9, 26-29.

rhucihigaga okucibêrera olundi lunda lwa Yordani erhi kwo?

⁸ “Mâshi Yâgirwa bici nankaciderhaga obu Israheli amayêrekeza abashombanyi bâge omugongo?”

⁹ “Abanya-Kanâni bakolaga bakumanya, abandi bayûbaka omu cihugo coshi buzinda bakolaga bayishirhugorha, barhuyîrhe, izîno lîrhu lihiringirhe bano igulu. Na buzinda kurhi okolaga wayishijirira izîno lyâwe ly’ogala byoshi?”»

Ishuzo ly Nyakasane

¹⁰ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Yimanga, cirhumirage okumba bûbi ntya?

¹¹ “Israheli, anajizire ecâha, ciru barhalanzire§ erya ndagâno yâni nabalahirizagya kuhika bayanka ebintu byâli bigwâsirwe okuherêrekezebwa; babiyongolokana, banywerha, bayisha babidwîrhe omu birugu byâbo!”

¹² “Ntâko bene Israheli bankahagalika abashombanyi bâbo; ci bakola bakaziyêrekeza abashombanyi bâbo omugongo, ebwa kubà bônene bakola bagalugalu. Ntankabà na ninyu nka murhacirhenza ebyo bigalugalu biri ekarhî kinyu”.

¹³ “Yimuka! ogendicêsa olubaga, onalubwîre, erhi: Mweshi muciyumanyanye oku lusiku lw’irhondo; bulya kwo adesire ntya, Nyakasane, Nyamuzinda w’Israheli: Hali ebigalugalu ekarhî kâwe, wâni Israheli. Orhankahashihagaza

§ 7:11 7, 11 Barhalanzire erya Ndagâno yâni: Lush 17, 2; 2, 8; Amo 7, 1; 1 Nga 15, 12. Babiyongolokana: Ebj 5, 1-11.

embere z'abashombanyi bâwe, akabà orharhanzirirhenza ebyo bigalugalu biri ekarhî kâwe”.

¹⁴ “Muyishe bano mweshi irhondo sêzi, ngasi baguma oku milala yâbo enagendeka; n'omulala Nyakasane akanagwârha, gwanayisha bûko oku bûko, n'obûko bwankagwârha, bwanakaziyisha mulala oku mulala, n'omulala Nyakasane akanagwârha gwanakaziyisha muntu oku muntu”.

¹⁵ “Oyu bankayishi shimâna ali n'ebigalugalu, oyo banamusingônole* n'omuliro, na ngasi ehi ajira hyoshi, ebwa kubà anavunyire endagâno ya Nyakasane anahira obubî omw'Israheli”».

Okumanya n'okuhana oyâzire

¹⁶ Eri buca, Yozwè azûka sêzi sêzi, akazigeza Israheli nk'oku emilala yâge enayôrha, omulala gwa Yûda gwanacigwârha.

¹⁷ Omulala gwa Yûda gwakazigera bûko oku bûko, n'obûko bwa Zera bwanacigwârha. Anacigeza obûko bwa Zera, nyumpa oku nyumpa, enyumpa ya Zabdi yanacigwârha.

¹⁸ Anacigeza enyumpa ya Zabdi, muntu oku muntu, na Akâni, mugala wa Karmi, mugala wa Zabdi, mugala wa Zera, w'omu mulala gwa Yûda anacigwârha.

¹⁹ Yozwè anacibwîra Akâni, erhi: «Mugala wâni, nkusengîre, ohè Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, irenge lyâge, omukuze. Mbwîra bici wajizire, orhabinfulikaga».

* **7:15 7, 15** Banamusingônole n'omuliro: Murh 38, 24; Lev 20, 14; 21, 9; Lush 22, 21.

20 Akâni anacishuza Yozwè, erhi: «Nêci okunali, nie najizire ecâha, nagayisa Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli; ntya na ntya kwo najizire:

21 “Nabwîne omu minyago, ecishûli cinjà ca Shineari, sikêli magana abiri ga marhale. Na cizingè ciguma ca masholo ca buzirho bwa sikêli makumi arhanu: nanaciyâgalwa n'ebyo bintu, lêro nabirhôla; lolà oku biri bibishe omw'idaho omu nyumpa yâni, n'amarhale go gali idako”.

22 Yozwè anacirhuma yo entumwa, nazo zana-cilibirhira ebwa ihêma ly'Akâni, na k'orhabwîni oku ecishûli càli cifulike omw'ihêma ly'Akâni, n'amarhale gali idako.

23 Erhi babà bamarhenza ebyo birugu omw'ihêma, babihêka emunda Yozwè ali na bene Israheli boshi, babijahika embere za Nyakasane.

24 Yozwè na bene Israheli boshi, banacirhôla Akâni, mugala wa Zera, banacirhôla galya marhale, banacirhôla cirya cishûli, banacirhôla cirya cizinge c'amasholo, banacirhôla bagala bâge, na bali b'Akâni, banacirhôla enkafu zâge, endogomi zâge, ebibuzi byâge, ihêma lyâge na ngasi ebi anali agwêrhe byoshi, babijana omu kabanda k'Akori.

25 Yozwè anacimubwîra erhi: «Carhumaga rhweshi warhujira kubî ntya? Nyamubâho naye akolaga akujira kubî ene». Bene Israheli boshi bamubanda amabuye. Boshi babayoca n'omuliro, banabakwebakwo amabuye.

26 Banacimuhirakwo ecirundo c'amabuye, n'eco cirundo hociciba kuhika ene. Lêro obwo, Nyamubâho anacirhengamwo bulya burhè bwâli bumugwêrhe bwenêne. Co carhumaga abo bantu

bakazihaderha mpu: Kabanda k'Akori kuhika ene.

8

Irhegeko lyahâbagwa Yozwè

¹ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Orhayôbohaga*, orhanarhemukaga. Yanka engabo y'abalwî boshi, oyisôkane, orhabalire Ayi. Alà oku nakuhîre omwâmi w'e Ayi n'olubaga lwâge, olugo lwâge n'ecihugo câge.

² Ojirire Ayi n'omwâmi wâge ebiri nka birya wakoleraga† Yeriko n'omwâmi wâge; ci konene mwahagula yo eminyago n'ebishwêkwa bibè binyu. Olwo lugo oluhirire omurhego olunda lw'ebuzûka-zûba».

Amalenga ga Yozwè

³ Yozwè n'engabo yâge basôkera oku matabâro, hakola bagendilwîsa Ayi. Yozwè acîshoga balume bihumbi makumi asharhu ba ntwâli, abarhuma mpu babè bagenda budufu.

⁴ Anacibahà eri irhegeko, erhi: «Loli, mukola mwagendigoneka olugo olunda lw'ebuzika-zûba bw'olugo, buzira kujà kuli n'olugo, mweshi mu-nagonekere aho.

⁵ Niono n'olubaga luli nâni, rhwayegera olugo, na hano bahuluka mpu barhurhabâlire nka kulya banajiraga burhanzi, rhwanabà nka rhwabayaka.

* **8:1 8, 1** Orhayôbohaga: Lush 3, 2. Engabo y'abalwî boshi: Lul 88, 3.11. † **8:2 8, 2** Ebiri nka birya wakoleraga Yeriko: 10, 1.28.30; 12, 9, Mwahagula yo eminyago: Yoz 8, 27; Lush 2, 35.

⁶ Boshi banahuluka mpu bakola barhumanika, nîrhu rhwanalibirha kuhika rhubarhenze oku lugo, bulya bayishija baderha mpu kandi bamarhuyâka nka agandi mango. Rhwanayishibayaka.

⁷ Okubundi obwôla, mwananyonyôka halya mwâli mucîfulisire, mushagamukire omu lugo, mulurhôle, Nyakasane, Nyamuzinda winyu abahà lwo.

⁸ Hano mubà mwamarhôla olwo lugo, munaludûlike muliro; munajire nka kulya akanwa ka Nyakasane kanadesire. Mubwîne: namâmuhà amarhegeko gâni».

⁹ Yozwè abalika bagenda, bagendigonekera ekarhî ka Beteli na Ayi, olunda lw'ebuzika-zûba bwa Ayi. Kuli Yozwè yênene ageza obwo budufu boshi omu karhî k'olubaga.

¹⁰ Yozwè azûkiriza mucêracêra, erhi abà amageza engabo yâge mwo amasû, asôka alongoline olwo lubaga, ye n'abagula ba bene Israheli boshi, barhabâlira e Ayi.

¹¹ Eyo ngabo y'abalwî yanali naye yanacirherema haguma naye, hayêgêra olugo, batwa ecirâlo olunda lw'emwênè lw'o lugo, akabanda kajà ekarhî kâbo na Ayi.

¹² Yozwè ayanka balume hôfi bihumbi birhanu, agendibahira bugoneke ekarhî ka Beteli na Ayi, olunda lw'ebuzûka-zûba bw'olugo.

¹³ Erhi olubaga lubà lwamagabanyikamwo ntyo, baguma bajà olunda kw'emwênè y'olugo n'ahandi b'ecikembe olunda lw'ebuzika-zûba bw'olugo, Yozwè akanya obwôla budufu bonênè agendija omu karhî k'akabànda.

Okurhôlewa kwa Ayi

¹⁴ Erhi omwâmi w'e Ayi amulangîra, abalume bali omu lugo bazûkiriza sêzisêzi, bahuluka bakola bagendilwîsa Israheli, mwâmi n'engabo yâge bahika halya banali bamalagâna, aha ish-iriza ly'akabanda, ci kône arhali amanyire oku olunda lw'e buzika-zûba bw'olugo ali ahizirweyo omurhego.

¹⁵ Yozwè n'ahandi bene Israheli boshi, bacîhimîsa nabo, bakûla omulindi, bakola bayâka, bashimba enjira y'omw'irungu.

¹⁶ Okubundi obwo banacihamagaza mpu abantu bali omu lugo (Ayi) boshi bashagamuke babakulikîre; hanacikulikira Yozwè, balinda bacîyegûla kuli n'olugo.

¹⁷ Harhasigalaga omuntu ciru n'omuguma omu Ayi n'omu Beteli, orhahulukaga mpu naye akola akulikira Israheli; basiga olugo luli luyigule, bakulikira bene Israheli.

¹⁸ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Lambûlira olunda lwa Ayi eryo itumu ofumbasire omu nfune, bulya nkola nakuhà eco cihugo». Yozwè anacilambûlira olunda lw'olugo, liry a itumu lyâge ali afumbasire omu nfune.

¹⁹ Erhi alambûla okuboko, balya bantu bali bahenesire bayimuka halya bali dubaduba, bakûla omulindi, bacîhonda omu lugo, banalurhôle, banacidûlika omuliro oku lugo dubaduba.

²⁰ Abantu b'e Ayi mpu bacihindamuka, k'orhabona, balangîra omugî gwatumbûka omu lugo guli omu nkuba malunga, babula lunda luguma luhi bayâkîre, olubaga lwayâkiraga

ebw'irungu, lwashubibahindamukira, baligi balya bali babashimbire.

²¹ Yozwè na bene Israheli erhi balangîra oku olugo lwarhôngwa na balya bantu bali bacîfulisire, n'oku lukola ludûlike muliro, omugî gukola gwakazisôka omu lugo, bagolonjoka, balwîsa banahima balya bantu b'e Ayi.

²² Abandi barhenga omu lugo, babarhabâlire; ntyo Israheli abagorha, baguma aha abandi hala. Babahima, harhasigalaga ciru n'omuguma ozîne ciru n'omuguma wadesire mpu ayâka.

²³ Banacigwârha omwâmi w'e Ayi, bayisha bamudwîrhe anacizîne emunda Yozwè ali.

²⁴ Erhi Israheli ayusinigûza abantu b'e Ayi omu mpinga, omw'irungu, erya munda bali bashimbire, n'erhi babâ bamanigûza[‡] kuhika oku wa buzinda, bamabageza oku boji bw'engôrho, - Israheli yêshi acîyongobeka muli Ayi, amugeza oku hoji bw'engôrho.

²⁵ Abafîre muli olwo lusiku bahika omu bantu bihumbi ikumi na bibiri, aha balume, aha bakazi, abantu b'omu Ayi boshi bafâ.

Okukagwa n'emishâbûko

²⁶ Yozwè arhaderhaga mpu afunya kulya kuboko kwâge ali alambwîre anafumbasire itumu kuhika aherêrekeza abantu b'omu Ayi boshi.

²⁷ Bene Israheli banyaga ebishwêkwa byâbo, n'eyindi minyago y'omu lugo nk'oku Nyakasane àli arhegesire Yozwè.

[‡] **8:24 8, 24** Babanigûza kuhika oku wa buzinda: Lush 2, 34. 8, 26: Yozwè arhafunyaga okuboko kwâge.

28 Yozwè ayôca Ayi anamujira cirundo ca bijon-jagwa§, n'eco cirundo ho cicibà kuhika ene.

29 Arhegeka mpu olya mwâmi w'e Ayi bamu-manike oku murhi banalekereye okola kuhika bijingo. Erhi izûba lizika, Yozwè abâna irhegeko mpu bamanule ecirunda câge oku murhi bamukwêbe aha muhango gw'olugo, banamulundêko ecirundo c'amabuye, ho cinacibà kuhika oku lusiku lw'ene.

Enterekêro n'okushubûlulwa kw'endagâno aha Sikemi

30 Okubundi, Yozwè anaciyubakira Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, oluhêrero oku ntongo ya Ebali.

31 Bashimba irhegeko Mûsa omurhumisi wa Nyakasane ahîre bene Israheli nk'oku binayandisirwe omu citabu c'oburhegesi bwa Mûsa. Bayûbaka oluhêrero lw'amabuye gônene*, aga barhaderhaga mpu bagahirekwo ecûma. Barherekêrerakwo Nyakasane enterekêro z'ensirîra, n'enterekêro z'omurhûla.

Okusoma amarhegeko

32 Aho, Yozwè ashubiyandika† oku mabuye, obwo bwâbà bwa kabirhi, bulya burhegesi bwa Mûsa, ayandikaga embere za bene Israheli.

§ 8:28 8, 28 Cirundo ca bijonjagwa: Lush 13, 17. * 8:31 8, 31 Oluhêrero lw'amabuye gônene: Lub 20, 24-25; Lush 27, 5-6.22.

† 8:32 8, 32 Yozwè ashubiyandika oburhegesi bwa Mûsa oku mabuye: Lush 27, 2-3.

³³ Israheli yêshi abagula bâge‡, bali bayimanzire olunda n'olundi lwa omucîmba gw'amalaganyo ga Nyakasane, ebigolo, n'abandi b'embuga, n'abandi bantu b'olubaga, bayimanga cihimbi ciguma olunda lw'entondo Garizîmi, ecindi cihimbi olunda lw'entondo ya Ebali, nka kulya Mûsa omurhumisi wa Nyakasane anarhegekaga mîra galya mango agishaga bene Israheli.

³⁴ Okubundi Yozwè asoma birya binwa by'oburhegesi byoshi, omugisho, n'obuhehêrere§ nk'oku binayandisirwe omu citabu c'oburhegesi.

³⁵ Ntâ kanwa ciru n'akaguma akali kayandisirwe na Mûsa, karhaderhagwa na Yozwè ago mango ali embere z'e mbugânano yoshi ya bene Israheli, abakazi, n'abâna, n'abandi b'embuga banali nabo boshi omwo lugendo.

9

Israheli arhêrwa

¹ Oku mwanzi gw'ebyo byabîre, abâmi boshi bayûbasire olundi lunda lwa Yordani, abâli bayûbasire omu ntondo n'omu bihugo by'omu marhambi, ab'oku burhambi bw'enyanya, kuhika hofi na Libano, Abahiti, Abamori, Abanya-Kanani, Abaperezi, Abahevi, Abayebusi,

² boshi bacîlunga haguma mpu balwîse caligumiza Yozwè na bene Israheli.

Obwengehusi bwa Bene Gabaoni

‡ **8:33 8, 33** abagula b'Israheli bali Abadâhwa ba bene Levi: Lush 17, 9; 27, 11-13; Lub 22, 20; 23, 9; Lev 19, 10.33-34; 23. § **8:34 8, 34** Omugisho n'obuhehêrere: Lush 27, 14—28, 68.

3 Abantu b'e Gabaoni erhi bayumva kurhi Yozwè ahenyeraga Yeriko na Ayi.

4 Banacisinga bôhe obwenge bwâbo. Banacirhôla enjira yâbo n'oluhembo nka bantu babalama. Bayanka ebishoho bikoyire babîhira oku ndogomi zâbo n'orhubindi rhw'idivayi rhwa mîra rhukola rhukoyire n'ebyajire byâhangwa,

5 emagulu gâbo banacihirayo enkwêrho zikola zishosihire, zanajire zahangwa, bône bayambala emishangi y'enkoyera; emigati bali bacyikire yali migati yayûmusire na ya buvungunyukiza.

6 Bakanya bajà emunda Yozwè ali oku cihando aha Gilgala, banacimubwîra yêne na bene Israheli boshi, mpu: «Rhwoho rhuli bantu barhenga omu cihugo ca kuli, na buno murhusingire emihigo, nîrhu rhubasingire emigabo*, rhuyumvanye». Bene Israheli banacishuza abo ba-Hiviti, mpu:

7 «K'arhankabà emwîrhu muyûbaka; kurhigi rhwankajira endagâno haguma ninyu?»

8 Banacibwîra Yozwè, mpu: «Rhwoho rhuli bambali bâwe». Yozwè anacibadôsa, erhi: «Muli ba ngahi, munali bantu baci?»

9 Banacimushuza, mpu: «Bambali bâwe barhenga omu cihugo ca kuli bwenêne; rhuyishire nti rhukuze izîno lya Nyakasane, Nyamuzinda wâwe; bulya rhwayumvîrhe barhuganîrira kuli ye na ngasi oku anajizire omu Mîsiri koshi.

10 Rhwayumvîrhe kurhi akoleraga abâmi

* 9:6 9, 6 Emihigo n'emigabo: Ndagâno ekarhi ka bikembe bibiri bya balwî.

banya-Moreni† ebwa lindi ishiriza lya Yordani, abo bâmi baligi Sihoni, mwâmi w'e Hesboni, na Ogu mwâmi w'e Bashani, ayûbakaga aha Astaroti.

¹¹ Abagula bîrhu, n'abantu b'omu cihugo cîrhu boshi banacirhubwîra, mpu: Muyanke ebiryo mucîyikîre omu njira, mujè emunda bali, mubabwîre mpu: Rhwono rhuli barhumisi binyu na buno mulekage rhujire endagâno na ninyu.

¹² Lolagi omugati gwîrhu, gwàli gudûrhubîre erhi rhuguyanka nti rhucîyikire gwo kurhenga omu mwabîrhwe, olusiku rhwagurhòlaga rhunagenda mpu rhukola rhwajà emunda muli mulolage buno oku gukola guyumûsire, gunakola buvun-yungukiza.

¹³ Orhu rhubindi rhucîyikiremwo idivayi, rhwàli rhuyunjwîre erhi rhunaciri rhuhyâhya, mwêne mubonage kurhi rhwajire rhwabereka; emis-hangi yîrhu n'enkwêrho zîrhu byo ebi bikola bikoyire n'enjira ndî bwenêne».

¹⁴ Bene Israheli banaciyanka oku biryo byâbo buzira kurhangidôsa‡ Nyakasane.

¹⁵ Yozwè anacijira endagâno y'omurhûla haguma nabo, kandi banacijira eyindi ndagâno y'okuderha mpu babaleka balame; n'abakulu b'ihano bacîgashira bo.

¹⁶ Enyuma lya nsiku isharhu bali bajizire eyo ndagâno, bamanyîsa bene Israheli oku balya bantu bali balungu bâbo n'oku bayûbaka ekarhî kâbo.

† **9:10 9, 10** Okuhimwa kwa abâmi banya-Moreni: Mib 21, 24-33; Lush 1, 4. ‡ **9:14 9, 14** Buzira kurhangidôsa Nyakasane: Mib 27, 21; 1 Sam 23, 2-12; 1 Bâm 22, 5-8.

¹⁷ Oku bundi obwo banacilîkûla bahika oku lugo lwâbo enyuma lya nsiku isharhu. E-bishagala byâbo byâli: Gabaoni, Kefira, Bêroti na Kiryati-Yarimi.

¹⁸ Barhabayîrhaga erhi gulya mwîgasho abagula bacîgashiraga bo guruhuma, oku izîno lya Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli; ci olubaga loshi lwacîduduma bwenêne kuli abo bashamuka.

Amarhegeko ga Bene Gabaoni

¹⁹ Balya bashamuka boshi banacibwîra erya mbugânano y'olubaga erhi: «Rhwabajirire endahiro okw'izîno lya Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli; na buno rhurhankacibahumakwo.

²⁰ Lolagi oku rhwabajirira: Rhwabaleka balame ly'oburhè bwa Nyakasane bulekiyâka kuli rhwe, erhi kulya rhwabajiriraga endahiro[§] kurhuma.»

²¹ Mpu: «Mubaleke balame», kwo abashamuka bàdesire; ci kône bahâbwe omukolo gw'okukashenya enshâli n'okudôma amîshi oku mbugânano ya bene Israheli yoshi nk'oku abashamuka banababwizire.

²² Yozwè anahamagala abo bantu b'e Gabaoni abadosa, erhi: «Carhumaga murhurheba murhubwîra mpu: Rhuli bantu ba kuli na ninyu, n'obwo muyûbasire ekarhî kîrhu?

²³ Kurhenga buno mukola mwayôrha bantu bahehêrwe, na ntâye muli mwe wacileke okubà mujâ, omukolo gwinyu gwabà gwa kukazishenya enshâli n'okukazidôma amîshi oku nyumpa ya Nyamuzinda wâni».

§ 9:20 9, 20 Kulya rhwahajiriraga endahiro: 2 Sam 21, 1-9.

24 Banacishuza Yozwè, banacimubwîra, mpu: «Bulya bambali bâwe bayumvîrhe oku Nyakasane, Nyamuzinda wâwe arhegekaga omurhumisi wâge Mûsa mpu: muhâbwe ecihugo coshi, munanigûze ngasi banayûbaka muli eco cihugo, ntâye mwaleka embêre zinyu, rhwanayumva oku rhwamalibwa n'amagala, co carhumire rhujira ntyo.

25 “Buno rhwono rhukola rhucîhizire omu maboko gâwe: orhujirage nka kulya obwîne kunali kwinjà kuli we, kunashingânîne kuli rhwe”.

26 Yozwè anacibajira ntya: abayôkola, abarhenza omu maboko ga bene Israheli, lyo barhangibayîrha.

27 Ci konene Yozwè abajira bantu ba kukazibeza enshâli n'abà okukazidômera embugânano amîshi n'oluhêrero lwa Nyakasane, ngasi abà Nyakasane anacîshozire* boshi: kwo banacikola ntyo ciru kuhika na buno.

10

Matabâro ga bâmi barhanu aha Gabaoni

1 Adoni-Sedeki, mwâmi w'e Yeruzalemu ayumva oku Yozwè anahimire anarhôla ecihugo ca Ayi, oku amaciherêrekeza, oku anajirire Ayi n'omwâmi wâge kulya anajiriraga Yeriko n'omwâmi wâge, Ayumva oku abantu b'e Gabaoni erhi babà bamahashibona kurhi bayumvanya na bene Israheli, bakola bacibêra emwâbo,

* 9:27 9, 27 Ahantu Nyakasane acîshozire: Lush 12, 5.

² Anaciyôboha bwenêne ebwa kubà Gabaoni lwàli lugo lunene nka ezindi ngo z'abâmi, ciru lwàli lugo lunene kulusha Ayi; n'abântu ba muli olo lugo bali bantu ba burhwâli bwenêne,

³ Adoni-Sedeki, mwâmi w'e Yeruzalemu, anacirhuma entumwa emwa Hohami, mwâmi w'e Hebroni, anacirhuma entumwa emwa Pireami, mwâmi w'e Yarmuti, anacirhuma entumwa emwa Yafia, mwâmi w'e Lakishi, n'eyindi emwa Debiri, mwâmi w'Egloni.

⁴ Anacijà abarhumiza erhi: «Mâshi musôkere eno mwâni, muntabâle oku kulwa, lyo rhushu-binyaga Gabaoni, bulya ananywanine na Yozwè na bene Israheli».

⁵ Okubundi abo bâmi barhanu b'e Amoriti, omwâmi w'e Yeruzalemu, omwâmi w'e Hebroni, omwâmi w'e Yarmuti, omwâmi w'e Lakishi n'omwâmi w'Egloni, banacishûbûzanya, banacisôka n'emirhwe y'engabo zâbo zoshi, Batwa icumbi lyâbo aha ishiriza lya Gabaoni, banacimukozako entambala.

Yozwè arhabâla Gabaoni

⁶ Balya bantu b'e Gabaoni banacirhuma entumwa emunda Yozwè ali omu cihando câge aha Gilgala, mpu bajimubwîra, erhi: «Orhalikiriraga abarhumisi bâwe mâshi, osôkere duba eno mwîrhu, orhulîkûze, orhurhabâle, ebwa kubà abâmi b'e Amoriti, abayûbaka ebwa ntondo, boshi bacîhizire baguma mpu barhulwîse».

⁷ Okubundi, Yozwè anacirhenga aha Gilgala, ye n'engabo z'abalwî bâge zoshi, n'entwâli zâge zoshi.

⁸ Nyakasane anacibwîra Yozwè erhi: «Omanyen orhabarhînyaga, bulya nabahizire omu maboko

gâwe, ntâye ciru n'omuguma wahaza embere zâwe».

⁹ Yozwè anacibarhibukirako cifudukwè; bulya analâzire agenda obudufu boshi kurhenga aha Gilgala.

Oburhabâle bw'Ow'enyanya

¹⁰ Nyakasane anacibahondakwo akavango embere za bene Israheli; bene Israheli babahima bwenêne, babahimira* okurhasagibonekana aha Gabaoni, banacibaminika omu njira esôkîre e Beti-Horoni, babahima kuhika aha Azeka na kuhika aha Makeda.

¹¹ Ago mango balibirhaga omu kuyâka bene Israheli, erhi bahika oku mwandagalo gwa Beti-Horoni, Nyakasane abarhibulirakwo amabuye† manene kurhenga e malunga, ago mabuye gabarhogerakwo kuhika aha Azeka, bahungumuka, abafîre n'ago mabuye g'olubula balushire abayîsirwe n'engôrho ya bene Israheli.

¹² Olwo lusiku Nyakasane akweba Abanya-Mori omu maboko ga bene Israheli. Yozwè anaciderha embere za bene Israheli, abwîra Nyakasane, erhi: «Mâshi w'izûba shirama kuli Gabaoni, nâwe wâni mwêzi shirama omu kanda k'Ayaloni!»

¹³ N'izûba lyayimanga, n'omwêzi gwabêra halya, kuhika ishanja lyacihôla oku bashombanyi bâlyo. Okwo ka kurhali kuyandike omu citabu c'omushinganyanya? Izûba lyanacibêra

* **10:10 10, 10** Babahimira aha Gabaoni: Ezr 8, 21. N'aha Makeda: Yoz 10, 16-17. † **10:11 10, 11** Ebibuye binene kurhenga emalunga: Iz 28, 17; 30, 30; Bush 5, 22; Burh 46, 5.

omu cirêre lirhaderhaga mpu lyazika duba‡, lyayimanga hôfi lusiku lugumagumà.

¹⁴ Harhabonekaga olusiku luli nk'olwo, oli omu mango gageraga, oli omu mango gacikulikîre; luli lusiku Nyakasane arhumikiraga omuntu omu kuyumva izù ly'omuntu wamubirikira; ebwa kubà Nyakasane ye wayisha walwira Israheli.

¹⁵ Yozwè na bene Israheli bashubira oku cihando câbo aha Gilgala.

Bâmi barhanu omu lwâla lwa Makeda

¹⁶ Nabo balya bâmi oku banali barhanu, bakûla omulindi bakola bayâka, bagendicîfulika omu lwâla aha Makeda.

¹⁷ Banacihisakwo Yozwè omwanzi, mpu: Balya bâmi barhanu babashimanyire bacîfulisire omu lwâla aha Makeda.

¹⁸ Yozwè anacishuza, erhi: «Mukanye mugendibabalandulirakwo eby'amabuye binene binene oku kanwa k'olwo lwâla, munahireko abalanzi.

¹⁹ Ci moyo murhayimangaga, mushimbûlire abashombanyi binyu, munigûze abanazinzire e-nyuma boshi, murhazigaga bajà omu lugo lwâbo, ebwa kubà Nyakasane, Nyamuzinda winyu anabahizire omu maboko ginyu.»

²⁰ Erhi Yozwè na bene Israheli bayûsa okubahima okurhasagibonekana, babamalîra;

‡ 10:13 10, 13 10, 13: Izûba lyayimanga: Hab 3, 11; Burh 46, 4. Nyakasane arhumikiraga omuntu: Ayumvîrhiza omusengero gw'omuntu: Lub 2, 24; 3, 7; 6, 5; Bac 2, 18; Lul 106, 44. Omu kuyumvîrhiza izù ly'omuntu: Murh 16, 11; 30, 6; 1 Bâm 13, 4; Mat 6, 6; 7, 7-11; Luk 11, 5-13; 18, 1-8; 1 Ywn 5, 14-15.

n'abashugunusire bayâkira omu bishagala byâli biyûbake buzibuzibu.

²¹ Olubaga loshi lwashubira oku cihando buzira kadundo kaci emunda Yozwè ali aha Makeda. Ntâye ciru n'omuguma wadesire mpu amalemalira ciru ekanwa omu bene Israheli.

²² Okubundi Yozwè anaciderha, erhi: «Fûnulagi omunwa gw'olu lwâla, munarhenze omwôla lwâla balya bâmi, muyishe mubândwîrhîre».

²³ Banacijira kulya, banaciyisha bamudwîrhîre balya bâmi bakûlaga omu lwâla, bo baligi: omwâmi w'e Yeruzalemu, omwâmi w'e Hebroni, o mwâmi w'e Yarmuti, omwâmi w'e Lakishi n'omwâmi w'Egloni.

²⁴ Erhi babà bamalêrha abo bâmi embere za Yozwè, naye Yozwè anacihamagala bene Israheli boshi, anacibwîra abarhambo ba balya balwî bali bagenzire naye, erhi: «Yêgeri hano, mujè mwalabarha oku kasirogosi k'abâ bâmi». Banaciyegera, bajà babalabarha akasirogosi.

²⁵ Anacibabwîra, erhi: «Murhayôbohaga, muzibuhe munarhwâlihe, bulya ntya kwo Nyakasane akazijira ngasi bashombanyi binyu mwanalwîsa boshi».

²⁶ Enyuma z'aho, Yozwè abatumirha anarhegeka mpu babayîrhe banabamanike kuli mirhi irhanu, banayôrhe bamanike kuli erya mirhi kuhika bijingo.

²⁷ Erhi izûba lihorha, Yozwè arhegeka mpu babamanule kulya mirhi: banacibakwêba muli lulya lwâla banali bacîfulisiremwo; banacihirika ebibuye binene binene omu munwa gwa lulya lwâla, ho ganacibà kuhika oku lusiku lw'ene.

Okulwîsa n'okurhôla ba nyamugo b'ishiriza lya Kanâni

²⁸ Muli olwo lusiku lonêne, Yozwè anacirhola Makeda, olwo lugo n'omwâmi walwo, abageza oku bwôji bw'engôrho, aherêrekeza olugo§ loshi na ngasi hya buzîne hyanalimwo hyoshi, buzira kuleka mpu ehira hyo hifulumusire. Omwâmi w'e Makeda amujirira amabi nka kulya anagajiriraga omwâmi w'e Yeriko.

²⁹ Yozwè na bene Israheli banaciyikira barhenga e Makeda, bajà e Libna, barhêra olwo lugo lwa Libna.

³⁰ Nyakasane anacibahâlwo n'omwâmi walwo, aluhà Israheli, naye alugeza oku bwôji bw'engôrho. Baherêrekeza olwo lugo na ngasi bya buzîne byanalimwo byoshi, buzira kuleka ciru n'omuntu muguma wafulumuka mpu ayâke, naye omwâmi w'olwo lugo amujirira nka kulya anajiriraga omwâmi w'e Yeriko.

³¹ Yozwè na bene Israheli banaciyikira, barhenga e Libna, bajà e Lakishi, anacitwa ecirâlo embere z'olwo lugo, anacilukozakwo entambala.

³² Na Nyakasane anacihâna Lakishi emwa bene Israheli, oku lusiku lwa kabiri balurhola na lwo, banalugeza oku bwôji bw'engôrho; olwo lusiku lwonêne na ngasi hya buzîne hyanalimwo hyoshi, nka kulya anajiriraga Libna.

³³ Okubundi Horami, mwâmi w'e Gezeri anacikanya mpu akola agendirhabâla Lakishi.

§ 10:28 10, 28 Nyamugo: kwo kuderha cishagala cinene, cigali bwenêne.

Yozwè amuhima n'olubaga lwâge, buzira kumusigaliza ciru n'omuguma ozîne.

³⁴ Yozwè na bene Israheli boshi barhenga e Lakishi, bajà Egloni; banacitwa ecihando embere z'olwo lugo, banacilukozakwo entambala.

³⁵ Olwo lugo balurhôla muli olwo lusiku lwonênè, banacilugeza oku bwôji bw'engôrho, ngasi bizine byanalimwo byoshi, Yozwè abisherêrekeza muli olwo lusiku nka kulya anajiriraga Lakishi.

³⁶ Yozwè na bene Israheli boshi barhenga ah'Egloni, basôkera e Hebroni, banacimukozakwo entambala.

³⁷ Erhi bayûsimurhôla bamugeza oku bwôji bw'engôrho olwo lusiku lwonênè, omwâmi walwo, emirhundu yalwo, na ngasi ca buzîne canalimwo coshi, buzira kuleka omuntu wafulumuka ciru n'omuguma; nka kulya ajiriraga Egloni, ntyo kwo aherêrekîze olwo lugo na ngasi bya buzîne byanalimwo byoshî.

³⁸ Yozwè na bene Israheli banacigolonjokera e Debiri, naye bamukozakwo entambala.

³⁹ Banacimurhôla n'omwâmi wâge, haguma n'emirhundu yâge yoshi, babigeza oku bwôji bw'engôrho, banaciherêrekeza ngasi bizine byalimwo byoshi, buzira kuleka ehyafulumuka. Yozwè ajira Debiri n'omwâmi wâge nka kulya anajiriraga Hebroni, na nka oku ajiriraga Libna n'omwâmi wâge.

Kushubûlula amatabâro g'emukondwè

40 Yozwè ahêka ecihugo* coshi kalêgêrha: entondo, Nêgebu, ecihugo càli omu kabanda, ebihugo by'omu marhambi, byoshi abisherêza n'abâmi bâbyo, buzira kuleka ciru n'omuguma wafulumuka, ajà aherêrekeza ntyo ngasi hyànali hya buzîne hyoshi nka kulya Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli anali arhegesire.

41 Yozwè ahima abo bâmi boshi kurhenga e Kadesi-Barnea, kujà e Gaza, ahima ecihugo ca Gosheni kujà e Gabaoni.

42 Yozwè agwârha abo bâmi boshi n'ebihugo byâbo caligumiza, ebwa kubà Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli ye wayishaga alwîra bene Israheli.

43 Okubundi, Yozwè na bene Israheli bashubira omu cihando câbo aha Gilgala.

11

Abâmi b'emwênè bacîgusha haguma

1 Yabini, mwâmi w'e Hasori, erhi ayumva oku kwo byabîre ntyo, arhuma entumwa emwa mwâmi Yobabu, mwâmi w'e Madoni, arhuma e ntumwa emwa omwâmi w'e Shimroni, arhuma entumwa emw'omwâmi w'e Akishafa,

2 mw'abâmi bali olunda lw'e mwênè, omu ntongo, n'omu Araba, aha ishiriza lya Kinereti, omu cihugo c'e kabanda, n'omu birhondo bya Dori olunda lw'ebuzika-zûba,

3 emwa abanya-Kanâni bali ebwa buzûka-zûba n'ab'e bwa buzika-zûba, emw'Abamoreni, Abahititi, Abaperezi, Abayebuseni, omu ntongo,

* 10:40 10, 40 Ahêka ecihugo kalêgêrha: Ahima ecihugo coshi: Yoz 11, 16; Bac 1, 9; Lush 1, 7.

n'Abahiviti bali omu marhambi ga Hermoni omu cihugo ca Mispa.

⁴ Boshi banaciyimuka bakola barhabâla, boshi n'engabo z'abalwî bâbo, lwàli lubaga lunji nka mushenyi* guli oku burhambi bw'enyanya, bagenda n'o mwandu gw'enfarasi n'omwandu gw'engâlè.

Okuhimana aha Meromi

⁵ Abo bâmi erhi babà bamârhôla emihigo haguma, bayishihanda aha mîshi ga Meromi, bakolaga balingilwa n'Israheli.

⁶ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Orhabarhînyaga, bulya mwa kano kasanzi, konênè nabahâna boshi mifû emw'Israheli. Enfarasi zâbo oje wazitwa emisî n'engâlè zâbo ozidûlike muliro».

⁷ Yozwè n'abalwî bâge bacîrhunika kulibo omu kubayubuka, aha mîshi ga Meromi, bacîguga kulibo.

⁸ Nyakasane anacibahà bene Israheli, babahima, babaminika kuhika aha Sidoni-Munene, na kuhika aha Misirefoti w'e buzika-zûba kuhika omu kabanda ka Mipe olunda lw'e buzûka-zûba, babanigûza boshi na ntâye ciru n'omuguma wabafumiremwo.

⁹ Yozwè anacibajirira nka kulya Nyakasane anamurhegekaga: ajà atwa enfarasi zâbo emisî, n'engâlè zâbo azidûlike muliro.

Okurhâlwa kwa Hasori n'abandi ba nyamugo b'emwênè

* **11:4 11, 4** Lunji nka mushenyi: Murh 22, 17; 41, 49; 1 Sam 13, 5. 11, 12: Nka kulya Mûsa ali arhegesire: Lush 20, 16-17.

¹⁰ Muli ago mango gonênè, Yozwè ahindamuka, arhòla Hasori, anacigeza omwâmi w'eyo munda oku bwôji bw'engôrho; bulya omu mango ga mîra, Hasori ye wali lugo lukulu lw'ago mâmi goshi.

¹¹ Bene Israheli banigûza ngasi hya bunya-mûka hyanabagamwo hyoshi, bulya bali bagwâsirwe baherêrekere, barhasigalagamwo ehizîne, banaciyoa Hasori.

¹² Yozwè arhòla engo z'abo bâmi boshi, agwârha n'abâmi bazo hoshi, anacibageza oku bwôji bw'engôrho, abaherêrekeza nka kulya Mûsa anali arhegesire, ye murhumisi wa Nyakasane.

¹³ Ci Israheli arhayôcagya olugo ciru n'oluguma muli zirya ngo zâli nyûbake oku rhurhondo, oyo Hasori yêne adûlisire muliro.

¹⁴ Ebyanyagagwa muli ezo ngo zoshi, n'ebishwêkwa byâbo byoshi, bene Israheli bacînyagirabyo; ci bageza abantu boshi oku bwôji bw'engôrho, kuhika babamalîra boshi, buzira kuleka ciru n'omuguma wayisa omûka.

Yozwè ayûkiriza omukolo gwa Mûsa

¹⁵ Oku Nyakasane ali arhegesire omurhumisi wâge Mûsa, kwo naye Mûsa arhegesire Yozwè na Yozwè akujira loshi; arhaderhaga mpu alekêrera kantu kalebe muli kulya Nyakasane anali arhegesire Mûsa.

¹⁶ Kwo Yozwè arhòlaga eco cihugo coshi ntyo; arhòla entondo, arhòla Nêgebu yêshi arhòla ecihugo ca Gosheni coshi, ecihugo cibà idako, ecihugo ca Araba, ec'oku ntondo y'Israheli n'orhubanda rhwâge.

¹⁷ Aminukira[†] ebwa ntondo ehalangusire, eri ebw'olunda lwa Seyiri kuhika aha Baal-Gadi omu kabanda ka Libano, omu marhambi g'entondo Hermoni; agwârha abâmi by'ebyo bihugo byoshi, anabanigûza.

¹⁸ Yozwè agezize nsiku zirhali nyi erhi kulwîsa analwîsa abo bâmi boshi.

¹⁹ Ntâ lugo lwalaganine na bene Israheli mpu lyo lubà n'omurhûla, okuleka balya Bahiviti bayûbakaga aha Gabaoni; barhôla ezo ngo zoshi omu kulwa.

²⁰ Bulya Nyakasane ali azidohize[‡] omurhima gwâbo mpu balwîse Israheli, lyo Israheli abaherêrekeza, buzira kubabalira ndi, na ntyo mpu lyo Israheli abamalîra nk'oku Nyakasane anarhegekaga Mûsa.

Okuhungumulwa kwa abà-Anaki

²¹ Muli ago mango gonênè, Yozwè anaciyimuka, anacimalîra bene Anaki[§] bayûbakaga omu ntondo, abayûbakaga e Hebroni, abayûbakaga e Debiri n'ab'e Anabi; amalîra abâli oku ntondo ya Yûda yoshi n'abâli oku ntondo y'Israheli yoshi. Yozwè abaherêrekeza n'engo zâbo zoshi.

²² Harhasigalaga Anakimi ciru n'omuguma omu cihugo ca bene Israheli coshi, bacisigîre aha Gaza, aha Gati n'aha Ashdodi honênè.

[†] **11:17 11, 17** Aminukira ebwa ntondo: azongera ebwa ntondo.

[‡] **11:20 11, 20** Azidohya omurhima gwâbo: Lub 4, 21; 14, 8.17.

[§] **11:21 11, 21** Amalîra bene Anaki: Lush 2, 10-11; Bac 1, 20.

²³ Yozwè anacirhôla ecihugo coshi nka kulya Nyakasane anabwîraga Mûsa; Yozwè acîhà Israheli mpu aciyimemwo; ajà acigabanya nk'oku emilala yanali. Ecihugo cahûmûka* n'okulwa.

12

Abâmi bàhimagwa ebuzûka-zûba bwa Yordani

¹ Alaga abâmi bene Israheli bàhimaga, banayûbaka omu cihugo câbo olunda lw'ebuzûka-zûba lwa Yordani*, kurhenga oku mugezi gw'Arnoni kuhika oku ntongo ya Hermoni, n'okurhola Araba yêshi olunda lw'e buzûka zûba lwa Yordani:

² Sihoni†, mwâmi wa banya-Moreni, ayûbakaga aha Hesboni. Obwâmi bwâge bwâli kurhenga ah'Aroweri oli oku burhambi bw'omugezi gw'Arnoni, n'omu karhî k'Arnoni, n'omu karhî k'akabanda, ecihimbi ca Galadi kuhika oku mugezi gwa Yaboki, lubibi na bene Amoni:

³ omu Araba, kuhika eburhambi bw'e buzûka-zûba bw'enyanja ya Kinereti, kuhika oku burhambi bw'e buzûka-zûba bw'enyanja y'Araba, enyanja y'Omuniyu, olunda lwa Bet-ha-Yeshimoti; n'olunda lw'e mukondwè omu marhambi g'entongo ya Pisga.

⁴ Kandi ecihugo ca Ogu, mwâmi w'e Bashani, ali muguma omu Barefayimi babaga aha Ashtaroti n'aha Edreyi.

* **11:23 11, 23** Ecihugo cahûmûka: Yoz 14, 15; 21, 44; 2 Nga 13, 23; 14, 5. * **12:1 12, 1** Olundi lunda lwa Yordani: Lush 3, 8. † **12:2 12, 2** Sihoni: Lush 1, 4.

⁵ Obwâmi bwâge bwâli kurhenga oku ntongo ya Hermoni, kujà oku Salka kuhika oku lubibi lw'Abanya-Geshuri n'Abanya-Maakati, kandi oku cindi cihimbi ca Galadi, kuhika oku cihugo ca Sihoni, mwâmi w'e Hesboni.

⁶ Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane na bene Israheli ba nacihipa abo bâmi. Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane, ahima eco cihugo câbo, acihà bene Rubeni[‡] na bene Gadi n'ecihimbi ciguma c'omulala gwa Menashè.

Abâmi bahimagwa ebuzika-zûba bwa Yordani

⁷ Alaga abâmi Yozwè na bene Israheli bahimaga olunda lw'e buzika-zûba lwa Yordani, kurhenga aha Baal-Gadi omu kabanda ka Libano kuhika oku ntongo mpalanguzè eri olunda lwa Seyiri. Yozwè eco cihugo anacicigabira bene Israheli nk'oku emilala yâbo yanali egabanyikîne:

⁸ omu ntongo n'omu cihugo c'ekabanda, n'omw'irungu, n'omu Nêgebu: ecihugo c'Abahititi, ec'Abamori, ec'Abanyakanâni, ec'Abaperezi, ec'Abahiviti n'ec'Abayebuseni: baligi:

⁹ Omwâmi w'e Yeriko, muguma; omwâmi w'e Ayi hôfi na Beteli, muguma;

¹⁰ omwâmi w'e Yeruzalemu, muguma; omwâmi w'e Hebroni, muguma;

¹¹ omwâmi w'e Yarmuti, muguma; omwâmi w'e Lakishi, muguma;

¹² omwâmi we Egloni, muguma; omwâmi w'e Gezeri, muguma;

[‡] **12:6 12, 6** Bene Rubeni, Menashè, Gadi: Yoz 13, 8; Lush 3, 12-17.

¹³ omwâmi w'e Debiri, muguma; omwâmi w'e Gederi, muguma;

¹⁴ omwâmi w'e Horma, muguma; omwâmi w'e Aradi, muguma;

¹⁵ omwâmi w'e Libna, muguma;

¹⁶ omwâmi w'e Odulami, muguma; omwâmi w'e Makeda, muguma; omwâmi w'e Beteli, muguma;

¹⁷ omwâmi w'e Tapuaha, muguma; omwâmi w'e Heferi, muguma;

¹⁸ omwâmi w'e Apeki, omu Sharoni, muguma; omwâmi w'e Madoni, muguma;

¹⁹ omwâmi w'e Hasori, muguma;

²⁰ omwâmi w'e Shimroni-Meroni, muguma; omwâmi w'e Akishafa, muguma;

²¹ omwâmi w'e Tanaki, muguma; omwâmi w'e Megido, muguma; omwâmi w'e Kedeshi, muguma;

²² omwâmi w'e Yokeneyami, omu Karmeli, muguma;

²³ omwâmi w'e Dori, omu nyanya, muguma; omwâmi w'abanya-Galileya, muguma;

²⁴ omwâmi w'e Tirsa, muguma. Boshi bahika omu bâmi makumi asharhu na muguma.

II Okugabâna ecihugo

13

Ebihugo bisigîre okurhêrwa n'okurhôlwa

¹ Yozwè obushosi bwamugwârha, emyâka yâge erhaciri minyi; Nyakasane anacimubwîra, erhi: W'oyu obushosi bwamagwârha, emyâka yâwe erhaciri minyi, ecihugo cicigwâsirwe okurhôlwa ciri cinji.

² Alaga ecihugo cisigîre: amashwa g'abà-Filistini* goshi n'ecihugo c'abanya-Geshuriti.

³ Kurhenga e Shibori, olunda lw'ebuzûka-zûba bw'e Mîsiri, kuhika oku cihugo c'Ekroni, emwênê† eri ecihugo cidesirwe cihugo c'abanya-Kanâni; n'emirhundu irhanu y'abà-Filistini: omurhundu gwa Gaza, omurhundu gwa Ashdoti, omurhundu gwa Eshikoloni, omurhundu gwa Gati n'ogwa Ekroni.

⁴ Haciri ba-Hivi b'e mukondwè‡, ecihugo c'abanya-Kanâni coshi n'eca Meyara, cibà cihugo c'Abasidoni, kuhika ah'Apeki, kuhika oku cihugo c'Abanya-Moreni;

⁵ ecihugo c'Abanya-Gibiliti, n'olunda lw'ebuzûka-zûba bwa Libano loshi, kurheng'e Baal Gadi, kuhika omu marhambi g'entondo Hermoni, kuhika aha muhango gwa Hamati.

⁶ Abantu b'omu ntongo boshi, kurhenga e Libano kujà e Misirefoti-w'e Buzika-zûba, abantu b'e Sidoni boshi: abo bantu nabakungusha§ boshi embere za bene Israheli. Ci konene ebyo bihugo ojè wabigabira bene Israheli omu ku-biyeshera ecigole, Nk'oku nanakurhegekaga.

* **13:2 13, 2** 13, 2: Amashwa ga Abafilistini: Bac 3, 3; Yow 4, 4.

† **13:3 13, 3** Olunda lw'emwênê: Abashi ba buno banaderhe mpu olunda lw'enyanya; abandi banaderhe mpu e ncaruguru. Okuderha enyanya kurhahubwiri bwinjà, bulya kushimbana n'aha omuntu ayîmanzire, enyanya yanabà: bushoshôkero, buzikiro, mukondwè erhi mwênê. ‡ **13:4 13, 4** e mukondwè: olunda lw'idako erhi ifo, ci idako kurhali kuhugûla kwinjà, bulya bishimbîne n'aha omuntu ali: kukwânîne okumanyîsa erhi olunda luli: e mukondwè, e mwênê, e bushoshôkero erhi e buzikiro. § **13:6 13, 6** Abôla bantu nabakungusha: Lush 4, 38.

⁷ Na buno ogabe eco cihugo myanya myanya oku milala mwenda ya bene Israheli, na kwa cirya cindi cihimbî ca bene Menashè.

Enshokolezi

⁸ Ecindi cihimbi c'omulala gwa Menashè, bene Rubeni na bene Gadi, abo bali erhi bahâbirwe omwanya gwâbo, galya mango Mûsa abahâga olunda lw'e buzûka-zûba bwa Yordani, mpu ciyôrhe cihugo câbo nk'okwo anabahâga co Mûsa omurhumisi wa Nyakasane.

⁹ Kurhenga e Aroeri, oku burhambi bw'o-mugezi gw'Arnoni, ecihugo ciri omu karhî k'akabanda k'ogwo mugezi, akabà nda koshi ka Medeba kuhika aha Diboni;

¹⁰ engo zoshi za Sihoni*, mwâmi wa banya-Mori, owayûbakaga aha Hesboni kuhika oku cihugo ca bene Amoni.

¹¹ Kandi Galadi, ecihugo c'abanya-Geshuri n'eca abanya-Maaka, entondo Hermoni yoshi, na Bashani yêshi kuhika aha Salka.

¹² Kandi obwâmi bwa Ogu bwoshi omu Bashani ye wali mwâmi w'aha Ashtaroti n'aha Edreyi: yêne wali ocisigire omu ba Refayimi. Mûsa ahima abo bâmi anabalibirhakwo.

¹³ Ci bene Israheli barhalibirhagakwo bene Geshuri, bene Maaka, n'abo bene Geshuri na bene Maaka bacibà omu Israheli kuhika ene.

¹⁴ Omulala gwa bene Levi† gônene Mûsa arhahâga ecihugo nka mwanya, bulya Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, yêne yeri mwanya gwâbo, nk'oku anamubwîraga.

* **13:10 13, 10** Sihoni, Ogu: Lush 1, 4. † **13:14 13, 14** Omulala gwa bene Levi: Yoz 13, 33; 14, 3.

Omulala gwa Bene Rubeni

¹⁵ Mûsa agabira bene Rubeni ogwâbo mwanya gw'ecihugo nk'oku emilala yâbo yanali.

¹⁶ Ecihugo câbo câli kurhenga aha Aroeri oku burhambi bw'omugezi gw'Arnoni, n'olugo luli omu karhî k'olubanda koshi luli hôfi na Medeba,

¹⁷ Hesboni n'engo zâge zoshi ziri omu kabanda, Diboni, Bamoti-Bali, Beti-Bali Meoni,

¹⁸ Yahasi, Kedemoti, Mefati,

¹⁹ Kiriyatayimi, Sibma, Sereti-ha-Shahari eri omu kabanda,

²⁰ Beti-Poeri, amarhambi ga Pisga, Beti-ha-Yeshimoti,

²¹ engo z'omu kabanda zoshi; omwâmi w'abanya-Mori wayûbakaga aha Hesboni, Mûsa ye wamuhimaga, ye n'abaluzi b'e Madiani, Evi, Rekemi, Suri, Huru na Reba; bâli barhambo ba Sihoni, bo bayûbakaga eco cihugo.

²² Olya mushonga Balâmu‡ mugala wa Beori, àli muguma wa muli balya bene Israheli bayîrhaga, babaniga n'engôrho.

²³ Ntyo, ecihugo ca bene Rubeni cahika kuli Yordani lwo lwâli lubibi lwâco.

Omwanya gwa bene Gadi

²⁴ Mûsa agabira omulala gwa Gadi, ho baligi bene Gadi, ogwâbo mwanya nk'oku emilala yâbo yanali.

²⁵ Banacihâbwa ecihugo ca Yazeri§, engo zoshi za Galadi, oluhande lw'ecihugo ca bene Amoni, kuhika ah'Aroeri, oli aha ishiriza lya Raba,

‡ 13:22 13, 22 Omushonga Balamu: Mib 22, 24; 31, 8. § 13:25 13, 25 Ecihugo ca Gezeri: Mib 21, 32. Bene Amoni: Bac 11, 32-33.

²⁶ kurhenga aha Hesboni, kuhika aha Ramati-ha-Mispe na Betonimi, na kurhenga aha Mahanayimi kuhika oku cihugo ca Lo-Debari.

²⁷ N'omu kabànda ka Bet-Harami, Beti-Nimra, Sukoti na Safoni, musigala gw'obwâmi bwa Sihoni, mwâmi w'e Hesboni; Yordani n'ecihugo câge, kuhika oku buzinda bw'enyanya ya Kinereti, olunda lw'e buzûka-zûba lwa Yordani. Gwo mwanya gwâbo ogwo.

²⁸ Zo ngo ezo n'ebishagala bya bene Gadi nk'oku emilala yâbo yanali.

Omwanya gw'ecihimbi ca bene Menashè

²⁹ Mûsa aha ecihimbi c'omulala gwa bene Menashè, ho haligi bene Menashè, ogwâbo mwanya nk'oku emilala yâbo yanali.

³⁰ Ecihugo câbo câli kurhenga aha Mahanayimi. Bashani yêshi, obwâmi bwa Ogu yêshi, ye wali mwâmi w'e Bashani, emirhundu yoshi ya Yayiri omu Bashani: ngo makumi gali ndarhu.

³¹ Oluhande lwa Galadi, Ashtaroti na Edreyi; engo z'obwâmi bwa Ogu omu Bashani bazihà bene Makiri, mugala wa Menashè, bâli cihimbi ca bene Makiri, babagabira nk'oku emilala yâbo yanali.

³² Yo myanya Mûsa agabaga eyo omu rhubanda rhwa Mowabu, olundi lunda lwa Yordani,

³³ ah'ishiriza Iya Yeriko, olunda lw'e buzûka-zûba. Ci kône Mûsa arhahâga bene Levi omwanya; Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, yêne yeri mwanya gwâbo nk'oku anababwîraga.

14

¹ Alaga ebi bene Israheli bahîrwe nka kashambala* kâbo omu cihugo ca Kanâni, ebi bagabiragwa nka kashambala n'omudâhwa Eleazari, Yozwe mugala wa Nuni, abashamuka b'enyumpa z'emilala ya bene Israheli.

² Cigole† cajaga cahà ngasi baguma akashambala kâbo, nka kulya Nyakasane anarhegekaga Mûsa, kuli erya milala mwenda na ecihimbi.

³ Bulya Mûsa àli erhi ahîre ecihugo oku mashanja abiri n'ecihimbi olundi lunda lwa Yordani. Ci bene Levi barhahâbagwa mwanya eyo munda emwâbo.

⁴ Kandî omanyâge bulya oku bene Yozefu‡ bali bagwêrhe milala ibiri, ogwa Menashè n'ogwa Efrayimu; n'oku bene Levi barhahâbagwa cici omu cihugo, okuleka ebishagala bayûbakagamwo byône n'amalambo bakazâgiyabuliramwo amasò gâbo, ebi ntu byâbo.

⁵ Bene Israheli banaciyukiriza irhegeko Nyakasane ahâga Mûsa; banacigabâna ecihugo.

Ecigabi ca Kalebu

⁶ Bene Yûda banacijà emunda Yozwè ali aha Gilgala, na Kalebu§ mugala wa Yefunè munya-

* **14:1 14, 1 14, 1:** Nka kashambala: Birugu nîsi erhi mashwa, cihugo; ehi omuntu ayîmamwo hibè hyâge, abè ye ohikulire nka îshe amâfâ. † **14:2 14, 2** Cigole: zâli nka nsimbi abâ amango ga mîra bakazâgiyêsha lyo bamanya ndi obuhashe bwa Nyamuzinda buhire kantu kalebe: Mib 26, 55; 33, 54. ‡ **14:4 14, 4** Bene Yozefu: Murh 41. 50-52; 48. Bene Levi: Yoz 21; Lev 25, 32-34; Mib 35, 2-8. § **14:6 14, 6** Kalebu ali ashimbire bwinjà Nyakasane: ali ntagoma ya Nyakasane: Mib 13; 14, 6-9; Lush 1, 22-38; Burh 1, 28.

Kenezi, anacimubwîra, erhi: «Omanyire kulya Nyakasane abwîraga Mûsa, muntu wa Nya-muzinda, oku binyêrekîre n'oku bikuyêrekîre, galya mango rhwâli aha Kadesi-Barnea.

⁷ “Nali nkola ngwêrhe myâka makumi anni ndi mbusirwe, erhi Mûsa, murhumisi wa Nyakasane, antuma kurhenga e Kadesi-Barnea mpu njê buyênzi, ndolêreze kurhi ecihugo ciyôsire, n'erhi ngaluka nanacimubwîra ebi nanabwîne byoshi nk'oku byanali omu murhima gwâni”.

⁸ “Ci bene wîrhu, abà rhwâli rhusôkire eyo rhweshi, barhumire abandî ba twika omurhima, niono nashimbulira bwinjâ Nyakasane, Nya-muzinda wâni”*.

⁹ “Na muli olo lusiku, Mûsa ajira endahiro”, erhi: “Okunali ecihugo wabanzire mwo okugulu câbâ câwe we n'iburha lyâwe, ensiku zoshi, ebwa kubâ washimbûlîre bwinjâ Nyakasane, Nyamuzinda wâni”.

¹⁰ “Na buno lolaga oku Nyakasane, ampîre akalamo, nk'oku anaderhaga, hamagera myâka makumi anni n'irhanu kurhenga Nyakasane ali abwîzire Mûsa ako kanwa, n'ago mango erhi Isra-heli ayisha agenda omw'irungu, na buno lolaga oku nkola ngwêrhe myâka makumi galimunani n'irhanu ndi mbusirwe”.

¹¹ “Ncîri muzibu loshi nka galya mango Mûsa anantumaga, emisî nalgwêrhe ago mango yo na misî ncigwêrhe kuhika ene, oli omu kulwa, oli omu kugenda, oli okugaluka”.

¹² “Ompage eyo ntondo Nyakasane aderhaga olwo lusiku: bulya wêne wayumvirhe olwo

* 14:8 14, 8 Lolâ Mib 32, 7-9.

lusiku oku eyo munda ebà bene Anaki† n'engo nzibuzibu; Nyakasane nk'ali haguma nâni, nan-abanyagabyo, nka kulya Nyakasane anaderhaga».

¹³ Yozwè agisha Kalebu, mugala wa Yefunè, anacimuhà Hebroni nka mwanya gwâge.

¹⁴ Co cirhuma Hebroni abà gwo mwanya gwa Kalebu, mugala wa Yefunè, munya-Kenezi, kuhika ene, ebwa kubà ali ashimbire bwinjà Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli.

¹⁵ Hebroni akazâgiderhwa mîra mpu ye Kiryati-Arba ye wali muntu orhinywa bwenêne omu bene Anaki. Ecihugo cahûmûka n'okulwa.

15

Ecihugo ca Yûda n'olubibi lwâco

¹ Ecigole canacihêka omulala gwa Yûda* n'amûko gâgwo omu cihugo c'Edomi, kuhika oku irungu lya Sini olunda lw'e mukondwè, oku buzinda bw'ecihugo ca Kanâni ebuzûka-zûba.

² Olubibi lwâbo†, lw'e mukondwè lwâli kurhenga oku buzinda bw'enyanja y'Omunyu, oku mushosho gudwîrhe gwalola e mukondwè;

³ gwanashubiharhûla eyo munda e mukondwè, gwagera oku irango lya Akrabimi, gwagera aha Sini, gwasôkera e mukondwè gwa Kadeshi-Barnea, kandi gwagera aha Hesroni, gwasôkera olunda lw'Adari gwagolonjokera e Karaka:

† 14:12 14, 12 Engo nzibunzibu za bene Anaki: Yoz 10, 36.

* 15:1 15, 1 Ecihugo ca bene Yûda: Murh 49, 8-12; Lush 33, 7.13. 15, 42-44: Libna...: 10, 29; 12, 15; 1 Sam 23, 1; Mik 1, 14-15. † 15:2 15, 2 Eyi milongo 2-4: Olubibi lwâbo: Mib 34, 3-5.

4 Gwashubigendigera aha Asemoni, gwaharhûla kuhika oku mugezi gw'e Mîsiri; olwo lubibi lwagendihwêra omu nyanja. Lwaba lubibi lwinyu olwo e mukondwè.

5 Olubibi lw'ebuzûka-zûba yali enyanja y'omunyu kuhika oku Yordani.

6 Olwo lubibi lwanacigera e Bet-Hogla, lwagera e mwênè ya Beti-ha-Araba, kuhika oku ibuye lya Bohana, mugala wa Rubeni.

7 Olubibi lwanacisôkera e Debiri, kurhenga oku kabanda ka Akori, lwagolonjokera emwênè olunda lwa Gilgala, olubà aha ishiriza ly'omurhezi gw'Adumimi, olunda lw'e mukondwè lw'omugezi. Olubibi lwanacigera hôfi n'amîshi g'Eyin-Shemeshi, lwagendihekera aha Eyin-Rogeli.

8 Olubibi lwanacisôka, lwagendiyisha omu kabanda ka Bene-Hinomi‡, kuhika olunda lw'emukondwè lw'entondo y'Abayebuseni, eri aha Yeruzalemu; kandi olubibi lwanacisôkera oku ntondo eri hôfi na kabanda Hinomi ebuzûka-zûba, n'oku buzinda bw'emwênè gw'akabanda k'abà-Refayimi.

9 Kurhenga oku irhwêrhwè ly'entondo, olubibi lwalikûla kuhika ah'iriba ly'amîshi ga Neftoaha, lwagendija oku ngo z'entondo y'Efroni; olubibi lwalikûla lwajà olunda lw'e Baala, oli aha Kiryati-Yearimi.

10 Kurhenga e Baala olubibi lwagera ebuzika-zûba bw'entondo ya Seyiri, lwagendirhulukana

‡ 15:8 15, 8 Omu kabanda ka bene Hinoni: Yoz 18, 16; 2 Bâm 23, 10; Yer 7, 31-32; 19, 2-6; 32, 35. Entondo ya Yebuseni: Bac 19, 10.

olundi lunda lw'emwênè, oku ntongo Yearimi yo enaligi Kesaloni, lwabungulukira e Bet-Shemeshi, kandi lwagera e Timna.

¹¹ Olubibi lwahikira ebuzinda buli emwênè gw'Ekroni; olubibi lwanacija e Shikaroni, lwagera oku ntongo ya Baala lwanacihika aha Yabneeli; kandi olubibi lwacihonda omu nyanja.

¹² Olubibi lw'ebuzika-zûba lwàli kurhenga ebwa nyanja Nnene n'ecihugo câyo. Kwo zàli zigezire enyunda zoshi ntyo, embibi za bene Yûda nk'oku amûko gâbo ganali.

Kalebu ahâbwa Hebroni

¹³ Banacihà Kalebu, mugala wa Yefunè, oluhande lw'ishwa, omu karhî ka bene Yûda, nk'oku Nyakasane anali arhegesire Yozwè: ahâbwa olugo lw'Arba, îshe wa Anaki, n'olwo lugo luderhwa Hebroni.

¹⁴ Kalebu anacihulusamwo bene Anaki oku banali basharhu, Sheshayi, Ahimani na Talmayi, boshi iburha ly'Anaki.

¹⁵ Kurhenga aho asôka arhabâlira abantu b'e Debiri, mîra aderhagwa mpu Kiryat-Seferi.

¹⁶ Kalebu anaciderha erhi: «Omuntu wankanampimira Kiryat-Seferi, akamumpisako, nanayishimuhà mwâli wâni Aksa, ashube mukâge».

¹⁷ Otnieli, mugala wa Kenazi, mwene wâbo Kalebu, anarhôla lulya lugo, naye Kalebu anacimuhà omwâli Aksa mpu abè mukâge.

¹⁸ Erhi oyo munyere ayisha, ibà Otnieli amushumika mpu ahûne îshe ishwa. Olya munyere anacishonôka oku ntongo yâge, Kalebu anacimudôsa erhi:

19 «Bici oli?» Olya munyere anacishuza, erhi: «Ompè nâni, onjire nshobôle emwâwe, bulya eci-hugo ca Nêgebu wampaga licîbêrîre irungu lyône; ompè nâni amaliba g'amîshi». Anacimuhà iriba ly'enyanya n'iriba ly'idako.

20 Kwo kashambala k'omulala gwa bene Yûda ako nk'oku amûko gâbo ganali.

Engo za bene Yûda

21 Engo zâli oku buzinda bw'omulala gwa bene Yûda, ebwa lubibi lwa Edomu, omu Nêgebu, ali: Kabuseli, Ederi na Yaguri,

22 Kînâ, Dimona,

23 Adeada Kedeshi Hasori na Itina

24 Zifu Telemu Bealoti

25 Hasori Mpyâhya n'engo za Hesroni,

26 Amâmi, Shema, Molada, Kesili, Horma,

27 Hasari-Gada, Heshimoni, Beti-Peleti,

28 Hasari-Shuali, Bersheba n'ebishagala byâge.

29 Baala, Iyimi, Esemi,

30 Eltoladi, Kesili, HormaŞ,

31 Siklagi, Madmana, Sansana,

32 Lebaoti, Shilihima, Eyin-Rimoni: zoshi baguma zâli ngo makumi abiri na mwenda n'ebishagala byâzo.

33 Omu Shefela, mwâli: Eshtaoli, Sorea, Ashna,

34 Zonoha, Eyin-Ganimi, Tapuaha, Enama,

35 Yaramuti, Adulami, Soko, Azeka*,

36 Shaaraimi, Aditayimi, Ha-Gedera na Gedero-tayimi: byoshi haguma: zâli ngo ikumi n'ini n'ebishagala byâzo.

Ş 15:30 15, 30 12-14: Mib 14, 45. * 15:35 15, 35 eyi milongo, 35-36: zâli ngo ziderhwa ngo z'omu cihugo c'e Kabanda.

- 37 Senani, Hadasha, Migdala-Gadi,
38 Dileani, Misper, Yokiteli,
39 Lakishi, Boskati, Egloni,
40 Kaboni, Lahamasi, Kitilishi,
41 Gederoti, Bet-Dagoni, Naama na Makeda:
zoshi haguma zàli ngo ikumi na ndarhu
n'ebishagala byâzo.
- 42 Libna, Eteri. Ashana,
43 Yifitahi, Ashina, Nesibi,
44 Keila, Akzibu, na Maresha: zoshi haguma
zàli: ngo mwenda na ebishagala byâzo:
- 45 Ekroni, baguma n'emirhundu yâge
n'ebishagala byâge,
46 kurhenga e Ekroni kujà ebwa nyanja, lunda
lwa Ashdodi n'ezindi ngo z'omu marhambi
haguma n'ebishagala byâzo;
- 47 Ashidoti, emirhundu yâge n'ebishagala
byâge, kuhika oku mugezi gw'e Mîsiri, n'oku
nyanja nnene, lwo luli lubibi.
- 48 Omu ntondo: Shamiri, Yatiri, Soko,
49 Dana, Kiriyat-Saana, yerigi Debiri, Anabu,
50 Eshtemo, Animi,
51 Gosheni, Holoni, na Gilo: zoshi haguma zàli
ngo ikumi na luguma n'ebishagala byâzo.
- 52 Araba, Duma/Ruma, Esheani,
53 Yanumu, Bet-Tapuahi, Afeka,
54 Humuta, Kiryat-Arba, yerigi Hebroni na
Siori: Ngo ikumi n'ebishagala byâzo.
- 55 Maoni, Karmeli, Zifi, Yuta, Izreeli,
56 Yokideami, Zonoha,
57 Hakayini, Gibeia, na Timuna, ngo ikumi
n'ebishagala byâzo.

⁵⁸ Haluhuli, Bet-Suri, Gedori, Maarati, Beti-Anoti, Eltekoni,

⁵⁹ Zirigi ngo ndarhu n'ebishagala byâzo.

⁶⁰ Kiryati-Bali, yerigi Kiryat-Yarimi na Ha-Raba: ngo ibiri n'ebishagala byâzo.

⁶¹ Omu irungu mwâli: Beti-Ha-Araba, Midini, Sekaka.

⁶² Nibshana, Ir-HaMelahi na Eyin-Gedi: ngo ndarhu n'ebishagala byâzo.

⁶³ Bene Yûda barhahashaga okulibirhakwo abanya-Yebusi[†], abayûbakaga aha Yeruzalemu na ntyo; abanya-Yebuseni bayûbaka aha Yeruzalemu haguma na bene Yûda kuhika ene.

16

Omwanya gwa bene Yozefu

¹ Ecigole canaciyesherwa bene Yozefu*. Olubibi lw'ishwa lyâbo lwarhangira olunda lw'e buzûka-zûba oku Yordani aha Yeriko, oku mîshi ga Yeriko; lwanacisôka kurhenga e Yeriko kujà oku ntondo, omw'irungu lya Beteli.

² Lwarhenga aha Beteli-Luzi[†] lwanacigera oku lubibi lwa bene Arki aha Ataroti.

³ Kandi lwanacibungulukira ebwa buzika-zûba, ebwa lubibi lw'Abayefaleti, kuhika oku lubibi lwa Abayefaleti, kuhika oku lubibi lwa

[†] **15:63 15, 63** Abanya-Yebusi: Bac 1, 21; 2 Sam 5, 6-9. * **16:1 16, 1** Bene Yozefu: Murh 48; 49, 22-26; Lush 33, 13-17. [†] **16:2 16, 2** Olubibi lwarhenga e Beteli: Yoz 7, 2; 8, 9.17. Bene Arki: 2 Sam 15, 32; 16, 16. Embere aho hayîrikwe Beteli, haderhagwa Luz

Beti Horoni[‡] oli idako na kuhika aha Gezeri, lwajicîhônnda omu nyanja:

⁴ Gwo mwanya bene Yozefu bahîrwe ogwo, Menashè n'Efrayimu.

⁵ Alaga olubibi lwa bene Efrayimu, nk'oku amûko gâbo ganali. Olubibi lw'ecihugo câbo lwàli ntya: ebuzûka-zûba, Ataroti w'Adari, kuhika aha Beti Horoni w'enyanya.

⁶ Olwo lubibi lwakazâgihika ebwa buzika-zûba kujà e Mikimetati, lwazonga ebwa Tanati-Silo[§], lwanacigera embere zâge ebuzûka-zûba bwa Yanowah.

⁷ Kandi kurhenga e Yanowah ha, lwabungulukira e Ataroti n'e Naara, lwahika kuli Yeriko, kandi lwacihonda omu Yordani.

⁸ Kurhenga e Tapuaha, olwo lubibi lwajà olunda lw'ebuzika-zûba, oku mugezi gwa Kana, lwagendicîhonda omu nyanja. Kwo gwàli ntyo omwanya gw'omulala gwa bene Efrayimu nk'oku amûko gâbo ganali.

⁹ Bene Efrayimu bashuhihâbwa ezindi ngo ziberulukine omu cihugo ca bene Menashè, ezo ngo zàli zigwêrhe n'ebishagala byâzo.

¹⁰ Barhalibirhagakwo^{*} abanya-Kanâni bayûbakaga e Gezeri. Abanya-Kanâni bayûbakaga ntyo haguma na bene Efrayimu, ci konene nka bashizi ba kukazibakolera.

[‡] **16:3 16, 3** Oku lubibi lwa Beti-Horoni: Yoz 10, 10. Kuhika aha Gezeri: Yoz 10, 33; 12, 12. [§] **16:6 16, 6** Tanati-Silo, erhi Silo omu bindi bitabu; Yoz 18, 1.8-10. ^{*} **16:10 16, 10** Barhalibirhagakwo ahanya-Kanâni: Yoz 15, 63; 17, 12; Bac 1, 29. Gezeri: 1 Bâm 9, 16-17. Bashizi ba kukazibakolera: Lush 20, 11.

17

Ogundi mwanya gwa Menashè

¹ Ecigole cashubihà omulala gwa Menashè ecindi cihugo, bulya ye wali lubere lwa Yozefu. Makiri*, lubere lwa Menashè, n'îshe wa Galadi, ahâbwa Galadi na Bashani, bulya yali ntwâli bwenêne omu matabâro.

² Ecindi cigabi cahâbwa abandi bene Menashè, nk'oku amûko gâbo ganali: bene Abiyezeri, bene Heleki, bene Asrieli, bene Shekemi, bene Heferi na bene Shemida. Bo bâli bagala ba Menashè abo, mugala wa Yozefu, nk'oku amûko gâbo ganali.

³ Selofehadi†, mugala wa Heferi, mugala wa Galadi, mugala wa Makiri, mugala wa Menashè, arhâli agwêrhe bânarhabana ci banyere bônene. Alaga amazîno gâbo bâli bâge: Mahela, Noa, Hogla, Milka na Tirsa.

⁴ Abo banyere hanacija emunda Eleazari ali, ye mudâhwa, emunda Yozwè mugala wa Nuni ali, n'emunda abashamuka bali, banaciderha mpu: «Nyakasane arhegesire Mûsa mpu rhuhâbwe nîrhu ogwîrhu mwanya omu karhî ka bene wîrhu». Banacibahà nk'oku Nyakasane anarhegekaga, ogwâbo mwanya omu karhî ka bene wâbo îshe.

⁵ Menashè ahâbwa bigabi ikumi, buzira kuderha Galadi na Bashani, oli erindi ishiriza lya Yordani.

⁶ Ebwa kubà abo bâli ba Menashè bahâbirwe ogwâbo mwanya omu karhî ka bagala bâge,

* **17:1 17, 1** Makiri lzo lubere lwa Menashè: Mib 26, 29; 32, 39-40. Menashè: Lush 33, 13-17; Yoz 13, 29-31. † **17:3 17, 3** Bali ba Selafadi: Mib 26, 33-34; 36, 1-12.

kwarhuma ecihugo ca Galadi ciyôrha oku bandi bene Menashè.

⁷ Olubibi lwa Menashè lwàli kurhenga e Aseri kujà e Mikimetati oli aha ishiriza lya Sikemi, olwo lubibi lwanacija emukondwè emw'abantu bayûbakaga aha Eyin-Tapuaha.

⁸ Ecihugo ca Tapuaha cahâbwa bene Menashè, ci konene olugo lwa Tapuaha lwàli oku lubibi lwa bene Menashè, lwàli lwa bene Efrayimu.

⁹ Olubibi lwanacibunguluka oku mugezi gwa Kana, e mukondwè. Omu karhî k'omugezi mwâli engo za bene Efrayimu n'engo za bene Menashè, n'olubibi lwa bene Menashè lwàli e mwênè g'omugezi, lwagendigicîhonda omu nyanja.

¹⁰ Olunda lw'emukondwè lwàli lw'Efrayimu, n'olunda lw'e mwênè lwàli lwa Menashè, n'e nyanja yashuba lubibi lwâge. Olunda lw'e mwênè akazâgihika kuli Aseri, n'olunda lw'ebuzûka-zûba akazâgihika kuli Isakari.

¹¹ Menashè ahâbwa ntyo ecihugo ekarhî ka Isakari n'Aseri: aligi Beti-Sheana‡ n'emirhundu yâge, Iblami n'emirhundu yâge, abantu b'aha Dori n'engo zàli kuli ye, abantu bayûbaka aha Eyin-Dori n'emirhundu yâge, abantu bayûbaka aha Tanaka n'emirhundu yâge, abantu bayûbaka aha Megido n'emirhundu yâge: rhwaligi rhurhondo rhusharhu.

¹² Bene Menashè barhahashaga okuyûbaka muli ezo ngo, abanya-Kanâni bàbà bo basîma okucîbêrera muli eco cihugo.

‡ 17:11 17, 11 Bet-Sheana ye Bet-Shean: Bac 1, 27; 1 Sam 31, 10. Iblami: 1 Bâm 9, 27. Dori na Eni-Dori: 11, 2; 12, 23; 1 Sam 28, 7; Lul 83, 11.

13 Erhi bene Israheli babà bakola ba misî, bahima abanya-Kanâni, banabaseza bakazibarhûla, ci barhabalibirhagakwo.

Omusengero gwa bene Yozefu

14 Bene Yozefu banacibwîra Yozwè, mpu: «Carhumaga nieki ompa mwanya muguma gônene, cihimbi ciguma conene n'obwo ndi lubaga lunji, ebwa kubà Nyakasane angishire kuhika buno?»

15 Yozwè anacibashuza, erhi: «akabà oli lubaga lunji§, osôkere emuzirhu, eyo munda otwe yo elyâwe ishwa, ojè omu cihugo c'Abaperezi, n'ec'abà-Refayimi, ebwa kubà entondo y'Efrayimu eri nsungunu kuli we».

16 Bene Yozefu banacishuza mpu: «Entondo erhankarhuhasha, eri nyi kuli rhwe, na kandi abanya-Kanâni bayûbaka omu kabanda bagwêrhe engâlè z'ebyûma*, abâli aha Beti-Sheani, n'emirhundu yâge, n'abâli omu kabanda ka Yizreeli».

17 Yozwè anacishuza omulala gwa Yozefu, Efrayimu na Menashè, erhi: «Oligi lubaga lunji n'emisî yâwe eri minji, arhali cigabi ciguma conene wabona.

18 “Bulya entondo yayishiba yâwe; eri ya muzirhu, ogukube, n'emyûbako eri oku muzirhu yâbà yâwe, bulya walibirhakwo abanya-Kanâni, ciru akabà bagwêrhe engâlè z'ebyûma, bulya we muzibu kulusha bo”».

§ 17:15 17, 15 Akabà oli lubaga lunji: Murh 48, 19-20; 16, 10; Bac 1, 27-28; Lush 20, 11. * 17:16 17, 16 Bagwêrhe engâlè z'ebyûma: Bac 1, 19; 6, 33; 1 Bâm 18, 45; 1 Bâm 10, 1-11; Hoz 1, 5.

18

Amashwa g'eyindi milala

¹ Olubaga lwa bene Israheli loshi lwanacibugânana aha Silo, banacigwîkamwo ihêma lyâbo ly'embugânano, erhi ecihugo coshi cikola ciri câbo.

² Hali haciasigîre milala nda omu bene Israheli*, abarhali bacihâbwa ecâbo cihugo nka mwanya gwâbo.

³ Yozwè anacibwîra bene Israheli, erhi: «Cici cimubulisize† okurhagendirhola n'okuyûbaka cirya cihugo Nyakasane, Nyamuzinda wa basho, amuhâga?

⁴ Murhôle bantu basharhu‡ omu ngasi mulala, bayîshe mbarhume; bagendija balola kurhi ecihugo ciyôsire na kurhi cankagabwa, kandi banagaluka bayishimbwîra omwanzi.

⁵ Bayishigaba eco cihugo muli bihimbi nda; Yûda ayôrha omu cihugo câge olunda lw'emukondwè, n'omulala gwa Yozefu nago gwanayôrha omu cihugo cago olunda lw'e mwênè.

⁶ Moyo mugendilola kurhi eco cihugo ciyôsire na kurhi cankagabwamwo bigabi nda, kandi mwanayisha hanôla, mwanambwîra kurhi biri, nâni nanabagabiraco omu kubayeshera ecigole embere za Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu.

* **18:2 18, 2** Obushiru bwa bene Israheli bwanyiha, balonza okukabunga ngasi mango nka kulya bakomereraga e Gilgali. † **18:3 18, 3** Bene Israheli barhînya okurhola ecihugo bône n'amatumu.

‡ **18:4 18, 4** Murhôle bantu basharhu: Lush 1, 13.

⁷ Ci konene bene Levi barhahâbwe cigabi cihi muli mwe, omukolo bahîrwe gw'obudâhwa bwa Nyakasane kwo na kashambala kâbo. Kandi Gadi, Rubeni, n'ecihimbi c'omulala gwa bene Menashè, bakola bajira ogwâbo mwanya olundi lunda lwa Yordani ebuzûka-zûba, n'ogwo mwanya baguhâbagwa na Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane».

⁸ Abo bantu banacihuma enjira yâbo bakola bagenda, n'ago mango bagendaga, abarhegeka kurhi bajà balolêreza ecihugo, anacibabwîra erhi: «Mugende, mugere omu cihugo coshi, mujè mwalola kurhi ciyôsire, na kandi mwashubigaluka eno munda ndi, mumbwîre, nâni nanayesha ecigole kuli mwe, e mbêre za Nyakasane, hano Silo».

⁹ Abo bantu banacikanya, bajà balola kurhi ecihugo ciyôsire kwoshi, n'ebi bajaga babona bakazibiyandika omu citabu, nk'oku engo zanalali na kurhi zankagabwamwo bihimbi nda. Bashûbûka, bânacija emunda Yozwè ali omu cihando aha Silo.

¹⁰ Yozwè anaciyêsha ecigole kuli bo aha Silo embere za Nyakasane, n'ago mango, Yozwè anacigabira§ bene Israheli ecihugo nk'oku banali bagabanyikine.

Ecihugo ca bene Benyamini

¹¹ Ecigole cayesheragwa omulala gwa bene Benyamini nka kulya amûko gâbo ganali. Eco cigole cayeshagwa obw'oburhanzi cinabagwârha

§ 18:10 18, 10 Yozwè agabira bene Israheli ecihugo: Yoz 11, 23; 12, 7; Mib 26, 52-56.

carhuma bahâbwa ecihugo càli ekarhî ka bene Yûda na bene Yozefu.

¹² Olunda lw'emwênè, olubibi lwâbo lwarhenga oku Yordani; n'olwo lubibi lwanacisôka olwo lunda lw'emwênè kuhika omu marhambi ga Yeriko; lwashubisôka omu ntondo, lwajà olunda lw'ebuzika-zûba lwanacigendihwêra omw'irungu lya Beti-Aweni.

¹³ Kurhenga aho, olubibi lwakanya, lwagera oku mwandagalo guli olunda lw'emukondwè omu Luzi yenaligi Beteli. Kandi olubibi lwayandagalira aha Ateroti-Adari, oku ntondo eri olunda lw'emukondwè omu Beti-Horoni w'Idako.

¹⁴ Olubibi lwanacilandira, lwagera olunda lw'ebuzika-zûba, olunda lw'ekâgarhî, kurhenga oku ntondo eri ah'ishiriza lya Beti-Horoni olunda lw'emukondwè, lwagendihekera aha Kiryat-Bali, yerigi Kiryat-Yearimi, lugo lwa bene Yûda: lwo lubibi lw'ebuzika-zûba olwo.

¹⁵ Alaga olunda lw'emukondwè: Kurhondêrera oku buzinda bwa Kiryat-Yearimi, olubibi lwagera e Gasini lwahika hôfi n'iriba ly'amîshi ga Neftoy-aha.

¹⁶ Olwo lubibi lwanaciyandagala oku buzinda bw'entondo eyêrekîre ebwa kabanda ka bene Hinomi, omu kabanda k'abà-Refayimi, olunda lw'emwênè. Kandi lwanaciyandagala, lwagera omwo kabanda ka bene Hinomi, lwagendigera oku mwandagalo guli ekarhî k'Abayebuseni, lwayandaglira ah'iriba lya Rogeli.

¹⁷ Lwajà kuhika olunda lw'emwênè, lwagendihekera aha En-Shemeshi n'aha Geliloti oli aha ishiriza ly'omushozi gw'Adumimi, gwayandagalira ah'ibuye lya Bohani, mugala wa Rubeni.

18 Olubibi lwagera oku mwandagalo guli olunda lw'emwênè ah'ishiriza ly'Araba.

19 Olubibi lwanacigera oku mwandagalo guli olunda lw'e mwênè lwa Beti-Hogla, olubibi oku mushosho guli olunda lw'emukondwè oku nyanja y'omunyu, olunda lw'obuzinda bwa Yordani, omu kâgarhî: lwo lwàli lubibi lw'emukondwè olwo.

20 Yordani ye wali lubibi lw'eco cihugo, olunda lw'ebuzûka-zûba. Ntyo kwo gwàli omwanya gwa bene Benyamini, nk'okwo embibi zâge zanali na nk'oku amûko gâbo ganali.

Banyamugo ba Benyamini

21 Engo z'omulala gwa bene Benyamini*, nka kulya amûko gâbo ganagenda, zirigi zezi: Yeriko, Beti-Hogla, Emeki-Kasisi,

22 Beti-Ha-Araba, Semarayimi, Beteli,

23 Awimi, Hapara, Ofra,

24 Kefara-Ha-Amoni, Ofni na Gêba: ngo ikumi n'ibiri n'ebishagala byâzo.

25 Gabaoni†, Rama, Beeroti,

26 Mipe, Kefira, Mosa,

27 Rekemi, Yirpeeli, Tarala,

28 Sela-Ha-Elefu, Yebusi, yerigi Yeruzalemu, Gibeya, Kiryat-Yarimi: ngo ikumi n'ini n'ebishagala byâzo. Gwo gwabîre mwanya gwa bene Benyamini ogwo, nk'oku amûko gâbo ganali.

* **18:21 18, 21** Eyi milongo, 21-28: Ngo za mulala gwa bene Benyamini: Beti-Hogla...: Yoz 15, 6.61; Yer 13, 4-7; 1 Sam 13, 17.

† **18:25 18, 25** Eyi milongo, 25-28: Gabaoni: Yoz 9, 13; 1 Bâm 15, 22; Bac 20, 1; Yer 31, 15; 2 Sam 10, 5.

19

Omwanya gwa bene Simoni

¹ Banaciyeshera Simoni* naye ecigole, bo baligi b'omu mulala gwa Simoni n'amûko gâgwo: Omwanya gwâbo gwarhôlewa ekarhî k'omwanya gwa bene Yûda.

² Ogwo mwanya gwâbo gwàli gugwêrhe Ber-Seba, Seba na Molada.

³ Seba, Molada, Hasari-Shuala, Bala, Esemi,

⁴ Eltoladi, Betuli, Horma,

⁵ Siklagi, Beti-ha-Markaboti, Hasari-Suza,

⁶ Bet-Lebaoti na Sharuheni: ngo ikumi n'isharhu n'ebishagala byâzo.

⁷ Ein-Rimoni, Eteri na Ashani: ngo ini n'ebishagala byâzo.

⁸ Bahâbwa n'ebindi bishagala bizungulusire ezo ngo†, kuhika aha Baalati-Beeri, oli aha Ramati w'e Nêgebu. Gwo mwanya gw'omulala gwa bene Simoni ogwo, nk'oku amûko gâbo ganali

⁹ Omwanya gwa bene Simoni gwakûlwa oku cigabi ca bene Yûda; bulya ecigabi ca bene Yûda câli cigali bwenêne kuli bo, na ntyo bene Simoni bahâbwa omwanya gwâbo ekarhî k'omwanya gwa bene Yûda.

Ecihugo ca Zabuloni

¹⁰ Ecigole ca kasharhu cayesherwa bene Zabuloni‡, nk'oku amûko gâbo ganali; olubibi lw'omwanya gwâbo lwàli luhisire e Saridi.

* **19:1 19, 1** Simoni: Murh 49, 5; 1 Nga 4, 28-33. † **19:8 19, 8** Eyi milongo, 1-8: Omwanya gwa bene Simoni: Yoz 15, 21-32. ‡ **19:10 19, 10** Omwanya gwa bene Zabuloni: Murh 49, 13; Lush 33, 18-19.

¹¹ Olubibi lwâbo lwàli kurhenga ebuzika-zûba olunda lw'e Mareala, lwahika kuli Dabesheti, lwahika oku mugezi guli olunda lw'e buzûka-zûba lwa Yokeneami.

¹² Kurhenga e Saridi gwashubira e buzûka-zûba, olunda izûba lirhenga, kuhika oku lubibi lwa Kisiloti-Tabori, lwagendihika aha Doberati, lwanacisôkera e Yafia.

¹³ Kurhenga eyo munda lwagendigera olunda lw'e buzûka-zûba, ebushoshôkero aha Gati Heferi, oku lugo lwa Kasini, lwanacihika aha Rimoni, obibikanwa na Nea.

¹⁴ Olubibi lwanaciyerekera olunda lw'emwênè, ebwa Hanatoni, lwagendihika omu kabanda ka Yifitaha-Eli.

¹⁵ Engo zâbo zàli: Katati, Nahalali, Shimroni; Ideala na Betelehemu: ngo ikumi n'ibiri n'ebishagala byâzo.

¹⁶ Ntyo kwo gwàli omwanya gwa bene Zabuloni, nk'oku amûko gâbo ganali: zo zàli ngo zâge ezo n'ebishagala byâzo.

Ecihugo ca Isakari

¹⁷ Ecigole ca kani cayesherwa Isakari§, bo baligi bene Isakari, nk'oku amûko gâbo ganali.

¹⁸ Olubibi lwâbo ali: Yizreeli, Kesuloti, Shunemi,

¹⁹ Hafarayimi, Shioni. Anaharati,

²⁰ Rabiti, Kishioni, Abesi,

²¹ Remeti, En-Ganimi; En-Hadad na Beti-Pasesi.

²² Olwo lubibi lwahika kuli Tabora, aha Sahazima, n'aha Beti-Shemeshi, lwagendija oku

§ 19:17 19, 17 Obûko bwa Isakari bahâbirwe ecihugo cinjà bwenêne omu Palestina-Israheli, ye Kanaani wa mîra.

Yordani: engo zâbo zâli ikumi na ndarhu n'ebishagala byâzo.

²³ Gwo mwanya gw'omulala gwa bene Isakari ogwo, nk'oku amûko gâbo ganali, n'engo zâbo n'ebishagala byâzo.

Ecihugo c'Aseri

²⁴ Ecigole ca karhanu canaciyeshherwa omulala gwa bene Aseri*, nk'oku amûko gâbo ganali.

²⁵ Olubibi lwâbo ali Helakati,

²⁶ Hali, Beteni, Akishafi, Alameleki, Ameadi, na Misheala; lwakazâgihikira olunda lw'ebuzûka-zûba oku Karmeli†, n'oku lwîshi lwa Libna, kandi lwanacija ebushoshôkero olunda lwa Bet-Dagoni.

²⁷ Lwanacihika kuli Zabuloni n'oku kabanda ka Iftali-Eli olunda lw'emwênê gwa Beti-Haemekî n'ogwa Nehieli, lwagendihika aha Kabulu,

²⁸ Iwajà olunda lw'ekumosho aha Abdoni, aha Rehobu, Hamoni na Kana kuhika Sidoni-Munene.

²⁹ Olubibi lwayêrekerà olunda lw'e Rama, kuhika oku lugo luzibuzibu lwa Tiri. Olugo lwanacija olunda lw'e Hosa, lwagendihwêra oku nyanja e Mahaleb.

³⁰ Mahalabi, Akizibi, kuguma n'Uma, Afeki na Rehobu: ngo makumi abiri n'ibiri n'ebishagala byâzo.

³¹ Gwo gwàli mwanya gw'omulala gwa bene Aseri ogwo, nk'oku amûko gâbo ganali: engo n'ebishagala byâzo.

Ecihugo ca Nefutali

* **19:24 19, 24** Omwanya gwa bene Aseri: Murh 49, 20; Lush 33, 24. † **19:26 19, 26** Oku Karmeli: 1 Bâm 18, 19; 1 Bâm 2, 25; Iz 33, 9; Yer 46, 18.

³² Ecigole ca kali ndarhu cayesherwa bene Nefutali, nk'oku amûko gâbo ganali.

³³ Olubibi lwâbo lwâli kurhenga e Helefi kuhika oku mwelo gwa Saananimi, olunda lw'ebuharhana bw'Adami-Nekebu na Yabneeli, kuhika aha Lakumi, lwagendija oku Yordani.

³⁴ Olubibi lwagera olunda lw'ebuzika-zûba aha Azinoti-Tabora, na kurhenga aho, lwagendija e Hukoki; lwahika kuli Zabuloni, omu karhî, lwahika kuli Aseri olunda lw'ebuzika-zûba, na kuli Yordani emunda izûba lirhenga.

³⁵ Engo zâbo nzibu zâli: Sidimi, Seri, Hamati, Rakati,

³⁶ Kinereti, Adama, Rama, Hasori,

³⁷ Kedesi, Edreyi, Eni-Hasori,

³⁸ Yireoni, Migidali-Eli, Horemi, Beti-Anati na Bet-Shemeshi: ngo ikumi na mwenda n'ebishagala byâzo.

³⁹ Gwo mwanya gw'omulala gwa bene Nefutali† ogwo, nk'oku amûko gâbo ganali, engo n'ebishagala byâzo.

Ecihugo ca Dani

⁴⁰ Ecigole ca kali nda cayesherwa omulala gwa bene Dani§, nk'oku amûko gâbo ganali.

⁴¹ Ecihugo câli mwanya gwâbo câli cigwêrhe Sorea, Eshtaoli, Ir Shemeshi,

⁴² Shaalabini, Ayaloni, Itla,

⁴³ Eloni Timna, Ekroni,

⁴⁴ Elteke, Gibetoni, Baalati,

† **19:39 19, 39** Eyi milongo, 35-39: Omwanya gwa bene Nefutali: Yoz 21, 32; Bac 1, 33. § **19:40 19, 40** Omwanya gwa bene Dani: Murh 49, 16-17; Lush 33, 22.

⁴⁵ Azari yerigi Yehudi na, Bene Beraka, Gati-Rimoni;

⁴⁶ n'olunda lw'ebuzika-zûba lw'enyanja Rakoni, ecihugo càli ah'ishiriza lya Yope.

⁴⁷ Ecihugo ca bene Dani càli cirhalusire aha bâli bahîrwe, bulya mango maguma bene Dani banacisôka banacigendilwîsa Leshem banacimuhima, banamugeza oku bwôji bw'engôrho; erhi babà bamanyaga eco cihugo, bacyîbuka, banacyîrika izîno lya Layishi-Dani, bacîhà izîno lya Dani, îshe wâbo.

⁴⁸ Kwo kàli ntyo akashambala k'omulala gwa bene Dani, nk'oku amûko gâbo ganali: engo zâbo n'ebishagala byâzo.

Ecihugo ca Yozwè

⁴⁹ Erhi bayûsa bayûbaka engo zâbo, kulya ngasi baguma banajâga bahâbwa, bene Israheli banacihà Yozwè mugala wa Nuni* ishwa, gwo gwâge mwanya omu karhî kâbo, Timnati.

⁵⁰ Oku irhegeko lya Nyakasane, banacimuhà olugo ahûnaga, Timnati-Serahi†, omu ntongo ya Efrayimu. Ayûbaka olwo lugo anabêramwo.

Okufundika

⁵¹ Eyo myanya omudâhwa Eleazari, Yozwè mugala wa Nuni n'abarhambo b'enyumpa za ngasi milala ya bene Israheli bagabiraga Bene Israheli n'ecigole aha Silo, embere za Nyakasane, aha muhango gw'ihêma ly'embugânano. Kwo bayûsizagye ntyo okugabâna ecihugo.

* **19:49 19, 49** Omwanya gwa Yozwe: Yoz 1, 1. † **19:50 19, 50** Timnat-Serahi: Yoz 24, 30; Bac 2, 9.

20

Engo z'okukaziyâkirwamwo

¹ Nyakasane anacibwîra Yozwè, erhi: «Ogendibwîra bene Israheli ebi binwa erhi:

² “Mucîshogerage mwêne nka kulya nanababwîraga omu kanwa ka Mûsa, engo z'okuyâkirwamwo”*.

³ “Anahashiyakiramwo ngasi yêshi wankayîrha omuntu omu kuhabuka†, arhamuyirhe n'oluhinzo, ezo ngo zanamukwanana mukaziyâkiramwo omwihôzi w'omukò”».

⁴ Olya wayîrhaga omuntu anahashiyâkira omu lugo luguma muli ezo ngo; anayisha ayimange aha muhango gw'olugo, anashambâlira abashamuka‡ ba muli olwo lugo. Nabo banamuyankirira omu lugo lwâbo, banamuhè na ahantu ayûbaka lyo abêra nabo.

⁵ Erhi omwihôzi w'omukò akayisha amukulikire, barhankamuhà olya nyakuyîrha, bulya omu kurhamanya anayîrhiraga omulungu wâge, bulya arhali amubikire mujina mucu oli injo oli lishinjo.

⁶ Olya wayîrhaga omuntu anabêra muli olwo lugo kuhika embere z'embugânano, atwirwe olubanja, anabêramwo kuhika aha kufà k'omudâhwa oliho muli ago mango. Enyuma zaho olya nyakuyîrha anashubicîgalukira§ omu

* **20:2 20, 2** Engo z'okuyakiramwo: Lush 4, 42. † **20:3 20, 3** Owankayîrha omuntu omu kuhabuka: Lush 4, 42; 19, 4; Bac 8, 20.

‡ **20:4 20, 4** Anashambâlira abashamuka: Lush 21, 19; Rut 4, 1-2.

§ **20:6 20, 6** Anashubicîgalukira omu lugo lwâge: nka obuhane bwâge bw'okululizibwa bwamahwa: Mib 35, 28.

lugo lwâge, omu nyumpa yâge eri mulya lugo arhengagamwo erhi ayâka.

⁷ Banacîcîshoga* Kedesi omu Galileya, omu ntondo ya Nefutali; Sikemi omu ntondo ya Efrayimu na Kiryata-Arba, yerigi Hebroni, omu ntondo ya Yûda.

⁸ Ebwa lindi ishiriza lya Yordani, olunda lw'ebuzûka zûba lwa Yeriko, bayêrekana Beseri, oli omu irungu, omu kabanda ka bene Rubeni; Ramoti omu Galadi emw'omulala gwa Gadi, na Golani omu Bashani emw'omulala gwa Menashè.

⁹ Ezo zo ngo zacishozirwe† na bene Israheli n'omuntu w'ecigolo oyûbasire emwâbo, mpu lyo ngasi muntu wankayîrha owâbo arhanali kwa luhizo, ahashe okuyâkiramwo, arhankanaciyîrhwa n'okuboko kw'omwihôzi w'omukò, kuhika arhangitwîrwa olubanja n'embugânano y'olubaga.

21

Engo za bene Levi

¹ Abashamuka ba ngasi nyumpa ya bene Levi banacijà emunda omudâhwa Eleazari ali na Yozwè, mugala wa Nuni, n'abashamuka b'emilala ya bene Israheli.

² Banacishambâla nabo aha Silo, omu cihugo ca Kanâni, banacibabwîra mpu: «Nyakasane arhegesire omu kanwa ka Mûsa, mpu: rhuhâbwe engo

* **20:7 20, 7** Engo zacishozirwe: Kedesi: Yoz 19, 37; 1 Nga 6, 61. Sikemi: Yoz 21, 21; 1 Nga 6, 52. Kiryata-Arba: Yoz 14, 15; 1 Nga 6, 42.

† **20:9 20, 9** 20, 9: Kuguma n'omuntu w'ecigolo: Yoz 8, 33; Lub 22, 20; Lev 19, 10.33-34; Lush 10, 18.

rhwakaziyûbakamwo*, rhuhâbwe n'amalambo gâzo oku bishwêkwa bîrhu».

³ Bene Israheli banacijà batwa oku myanya yâbo y'amashwa, banahà bene Levi, nk'oku Nyakasane anali arhegesire, engo bahîrwe n'amalambo bahîrwe byo ebi bikulikire.

⁴ Ecigole canaciyeshewa amûko ga bene Kehati; na bene omudâhwa Aroni, muguma wa muli bene Levi, ecigole canacibahà ngo ikumi n'isharhu omu mulala gwa Yûda, omu mulala gwa Simoni n'omu mulala gwa Benyamini.

⁵ Abandi bene Kehati ecigole nabo cabahà ngo ikumi z'omu mûko g'omulala gwa bene Efrayimu, omu mulala gwa bene Dani n'emwa bene cîrya cihimbi c'omulala gwa Menashè.

⁶ Bene Gershoni bahâbwa n'ecigole†, ngo ikumi n'isharhu omu mûko g'omulala gwa bene Isakari, omu mulala gwa bene Aseri, omu mulala gwa Nefutali n'omu cindi cihimbi ca bene Menashè omu Bashani.

⁷ Bene Merari, nk'oku amûko gâbo ganali, bahâbwa ngo ikumi n'ibiri omu mulala gwa Rubeni, omu mulala gwa Gadi n'omu mulala gwa Zabuloni.

⁸ Bene Israheli banacihà bene Levi‡ ezo ngo n'amalambo gâzo nk'oku Nyakasane anali arhegesire omu kanwa ka Mûsa: bakazibihâbwa omu

* **21:2 21, 2** Bulya abaleviti barhahâbagwa omwanya gwâbo, bahâbwa ngo makumi anni na munâni haguma n'amagisha ekarhî ka agandi mashanja, ngo ikumi n'isharhu z'abadâhwa, na makumi asharhu n'irhanu oku bandi baleviti. † **21:6 21, 6** Bene Gershoni, mugala wa Levi, bayeshewa ecigole ‡ **21:8 21, 8** Omu kubiyeshera ecigole: Yoz 7, 16; 18, 6; 19, 51.

kubiyeshera ecigole.

Omwanya gwa bene Kehati

⁹ Omulala gwa bene Yûda n'omulala gwa bene Simoni engo bahîre bene Levi, alaga amazîno gâzo:

¹⁰ oku bene Aroni, balya b'omu mûko ga bene Kehati, baguma omu bene Levi, bulya bali barhanzi bayesherwa ecigole.

¹¹ Banacibahà, omu ntondo ya Yûda, olugo lw'Arba, îshe wa Anoki, lukolaga luderhwa Hebroni, n'amalambo ganali eburhambi bwâge goshi.

¹² Ci konene amashwa g'olwo lugo, n'ebishagala byâlwo, babihà Kalebu, mugala wa Yefunè.

¹³ Bahà bene AroniŞ, nka lugo omuntu owayîsire owâbo muntu ankahashiyâkiramwo, Hebroni n'amalambo gâge, na Libna n'amalambo gâge,

¹⁴ Yatiri n'amalambo gâge, Eshitemoa n'amalambo gâge,

¹⁵ Holoni n'amalambo gâge, Debiri n'amalambo gâge,

¹⁶ Ayini n'amalambo gâge, Yuta n'amalambo gâge, Beti-Shemeshi n'amalambo gâge: ngo mwenda emweyo milala yombi.

¹⁷ Omu mulala gwa Benyamini, bahâbwa: Gibeoni n'amalambo gâge, Gêba n'amalango gâge.

Ş 21:13 21, 13 Eyi milongo, 13-16: Hebroni na Libna: Yoz 15, 42-55; 1 Nga 6, 40-44.

18 Anatoti n'amalambo gâge, Alemeti n'amalambo gâge: ngo ini.

19 Ntyo engo z'adadâhwa bene Aroni zàli: ngo ikumi n'isharhu n'amalambo gâzo.

20 Oku biyêrekîre amûko ga bene Kehati*, nabo bene Levi, engo zahîrwe abandî bene Kehati zàli z'omu mulala gwa Efrayimu.

21 Banacihâbwa nka lugo lwa kuyâkirwamwo n'omuntu wayîsire owâbo, Sikemi n'amalambo gâge, omu ntondo y'Efrayimu, na Gezeri n'amalambo gâge,

22 Kibasayimi n'amalambo gâge, Beti-Horoni n'amalambo gâge: ngo ini n'amalambo gâzo.

23 Omu mulala gwa Dani: Elteke n'amalambo gâge, Gibetoni n'amalambo gâge,

24 Ayaloni n'amalambo gâge, Gati-Rimoni n'amalambo gâge: ngo ini.

25 Oku cihimbi ciguma ca bene Menashè, bahâbwa Tanaka n'amalambo gâge, Gati-Rimoni n'amalambo gâge: ngo ibiri.

26 Zoshi haguma zahika oku ngo ikumi n'amalambo gâzo zahîrwe bene Kehati.

Omwanya gwa bene Gershoni

27 Bene Gershoni nabo bahâbwa omu Baleviti, olugo omu cihimbi c'omûla la gwa bene Menashè, bahâbwa nka lugo lwa kuyâkirwamwo n'omuntu wayîsire owundi, Golani na Bashani n'amalambo gâge, na Beeshetera n'amalambo gâge.

28 Omu mulala gwa Isakari bahâbwa; Kishiyoni n'amalambo gâge,

* 21:20 21, 20 Eyi milongo, 20-22: Engo z'abadâhwa omu Efrayimu: Yoz 16, 3-10.

29 Daberati n'amalambo gâge, Yarmuti n'amalambo gâge, Eni-Ganimi n'amalambo gâge: ngo ini.

30 N'omu mulala gwa Aseri: Misheali n'amalambo gâge, Abdoni n'amalambo gâge,

31 Helikati n'amalambo gâge,

32 Rehobi n'amalambo gâge: ngo ini. Omu mulala gwa Nefutali: bahâbwa: nka lugo lwa kuyâkirwamwo n'omuntu wayîsire owâbo, Kedesi, omu Galileya n'amalambo gâge, na Hamuti-Dori n'amalambo gâge, Kartani n'amalambo gâge: ngo isharhu.

33 Engo za bene Gershoni, nk'oku amûko gâbo ganali: ngo ikumi n'isharhu n'amalambo gâzo.

Omwanya gwa bene Merari

34 Nago amûko ga bene Merari, bo bene Levi baciri basigîre, babahà oku cihugo ca Zabuloni: Yokeneami n'ebishagala byâge, Karta n'ebishagala byâge.

35 Rimoni n'ebishagala byâge na Nahalala n'ebishagala byâge: ngo ini.

36 Olundi lunda lwa Yordani y'e Yeriko, omulala gwa Rubeni gwahâbwa nka ngo za kuyâkirwamwo n'omuntu wayîsire owundi: Beseri, omu irungu, oku hirhondo n'amalambo gâge, Yahasi n'amalambo gâge.

37 Kedemoti n'amalambo gâge na Mefati n'amalambo gâge: ngo inni.

38 Omulala gwa Gadi gwahâbwa nka ngo za kuyâkirwamwo n'omuntu wayîsire owundi: Ramoti omu Galeadi n'amalambo gâge, Mahanayimu n'amalambo gâge,

³⁹ Heshiboni n'amalambo gâge na Yazeri n'amalambo gâge: ngo inni.

⁴⁰ Omuganjo gw'engo za bene Merari kushimbana n'emilala yâbo yoshi, bo baligi bacisigîre kuli bene Levi: ngo ikumi n'ibirhi.

⁴¹ Omuganjo gwoshi gw'engo za bene Levi ba muli bene Israheli: ngo makumi anni na munâni n'amalambo gâzo.

⁴² Ezo ngo zoshi ngasi lugo n'obulambo bwâlwo eburhambi. Ntyo kwo byanali kuli ngasi lugo.

Endagâno ya Nyakasane yayunjula: bamala okugaba

⁴³ Ntyo kwo Nyakasane ahîre Israheli ecihugo coshi, cirya alagaga b'îshe†. Bacirhôla banaciyi-mamwo.

⁴⁴ Nyakasane abahà okuluhûka barhacibonaga hidugundu hici eburhambi bwâbo nk'oku analaganyagya b'îshe. Ntâye ciru n'omuguma omu bashombanyi bâbo wahashire mpu ankahagaza embere zâbo, Nyakasane anacibahà bo boshi.

⁴⁵ Omu binwa by'obwangà Nyakasane asuhiraga bene Israheli boshi ntâco cabulikîne: byoshi byanayunjula.

III. Obuzinda bw'omukolo gwa Yozwè

22

Okurhumwa kw'omurhwe gw'abasirika ishiriza Iya Yordani

† **21:43 21, 43** Ebinwa by'obwangà bya Nyamubâho byayunjulika: Yoz 23, 14; Iz 55, 10-11.

1 Okubundi, Yozwè anacihamagala bene Rubeni*, bene Gadi na balya b'ecihimbi c'omulala gwa Menashè, anacibabwîra, erhi:

2 «Nêci mwajizire nk'oku Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane, anali murhegesire koshi, mwayumvirhîze n'izû lyâni omu ngasi byoshi nanamurhegesire.

3 Murhalekêreraga bene winyu mw'ezi nsiku nyinji nyingan'aha, kuhika oku lusiku lw'ene, kandi mwashimba bwinjà irhegeko lya Nyakasane, Nyamuzinda winyu.

4 Obu Nyakasane, Nyamuzinda winyu, anahîre bene winyu omuluhûko, nk'oku anabalaganyagya, ninyu mwanahashagigaluka, mubêre emwa bînywè, omu mahêma ginyu muli cirya cihugo Mûsa, omurhumisi wa Nyakasane, abahâga e bwa lindi ishiriza lya Yordani.

5 Ci konene eyo munda mulange irhegeko na ngasi hindi, Mûsa ye murhumisi wa Nyakasane amubwîzire hyoshi, omu kuzigira Nyakasane, Nyamuzinda winyu, omu kushimba enjira zâge zoshi, omu kulanga amarhegeko gâge goshi, omu kucîshwêkera kuli ye yêne, n'omu kumurhumikira n'omurhima gwinyu gwoshi n'iroho linyu lyoshi».

6 Yozwè anacibagisha, kandi abasengaruka; nabo bashubira emwâbo omu mahêma gâbo.

7 Mûsa âli ahîre ecindi cihimbi ca bene Menashè ecihugo omu Bashani, kandi Yozwè ashubibahâ ecindi cihimbi c'ecihugo omu karhî ka bene

* 22:1 22, 1 Ebihugo bya bene Rubeni, Gadi na Menashè: Yoz 1, 12-18; Mib 32, 1-42; Lush 3, 12-20.

wâbo ebwa mwandagalo gwa Yordani olunda lw'e buzika-zûba. Nabo erhi akola abarhuma emwâbo, omu mahêma gâbo, Yozwè abagisha.

⁸ Anacibabwîra erhi; «Mushubirage emwa bînywè, omu mahêma ginyu, n'obugale bunji, muyôlooke omu bishwêkwa binji bwenêne, omu kubà n'amarhale n'amasholo, n'omulinga, n'ecûma n'omu myambalo; mugabâne na bene winyu eminyago mwanayagaga abashombanyi binyu boshi».

Okugwîka oluhêrero eburhambi bwa Yordani

⁹ Bene Rubeni, bene Gadi n'eco cihimbi ca bene Menashè erhi babà bamasengaruka bene wâbo bene Israheli bâli aha Silo, omu Kanâni, banacishubira omu cihugo câbo ca Galadi, gwo gwàli mwanya gwâbo bahâbagwa nk'oku Nyakasane, anali arhegesire Mûsa.

¹⁰ Erhi babà bamahika omu cihugo ca Yordani ciri omu Kanâni, bene Rubeni, bene Gadi na cirya cihimbi ca bene Menashè, banaciyûbaka oluhêrero† oku burhambi bwa Yordani, lwàli luhêrero lwakazâgibonekana bwinjà là.

¹¹ Bene Israheli banacimanya omwanzi mpu: «Lolà oku bene Rubeni, bene Gadi, na cirya cihimbi ca bene Menashè, bayûbasire oluhêrero ishiriza ly'ecihugo ca Kanâni, omu cihugo ciri eburhambi bwa Yordani, olunda lwa bene Israheli».

† 22:10 22, 10 Olu luhêrero lwayûbakagwa e buzika-zûba bwa Yordani, hôfi na Gilgali. Bayiganya Mûsa wayûbakaga oluhêrero erhi ahima ba Amaleki.

¹² Erhi bene Israheli banayumva kulya, olubaga loshi lwa bene Israheli, lwajira ihano aha Silo, mpu bagendi balwîsa.

Amahano oku milala y'ebuzûka-zûba

¹³ Bene Israheli barhangilîka entumwa emwa bene Rubeni, emwa bene Gadi n'emwa cirya cihimbi ca bene Menashè, omu cihugo ca Galadi; banacirhuma Pinihasi[‡], mugala w'omudâhwa Eleazari, na bashamuka ikumi.

¹⁴ Mushamuka muguma muguma, olya onakulire abandî, omu ngasi baguma b'emilala y'Israheli. Boshi bali bakulu b'emilala yâbo muli ebyo bihumbi bya bene Israheli.

¹⁵ Erhi babà bamahika emwa bene Rubeni, emwa bene Gadi na cirya cihimbi ca bene Menashè, banacibabwîra, mpu:

¹⁶ «Ntya kwo edesire embugânano§ ya Nyamubâho: Bukola bugoma buci obûla mwamajira kuli Nyakasane, Nyamuzinda w'Israheli, obu mwamacîhindula kuli Nyakasane, omu kucîyûbakira oluhêrero, mpu lyo mugomera Nyakasane?

¹⁷ “Ka mubwîne oku buli bunyi kuli rhwe, bulya buhanya bw'aha Peori, buhanya obu ciru rhurhacîcîcêsa bwo kuhika oku lusiku lw'ene, cirya cibande cajakwo embugânano ya Nyakasane”,

¹⁸ “n'okwo kwarhuma mucîhindula kuli Nyakasane ene? Mukacîhindula ene kuli

[‡] 22:13 22, 13 Pinihasi: Lub 6, 25; Mib 25, 7-13; Yoz 24, 33; Bac 20, 28. § 22:16 22, 16 Embugânano ya Nyakasane: Lul 74, 2; Lev 17, 8-9; Lush 12, 5-15.

Nyamubâho, irhondo erhi ekola embugânano ya bene Israheli yoshi yo amakunirira”.

¹⁹ “Akabà mubwîne oku ciri cigalugalu eci cihugo ciri mwanya gwinyu, muyikire mujè omu cihugo ca Nyakasane*, muli endâro ya Nyakasane, eri edêkerîre, kandi mwanahâbwa ogwinyu mwanya ekarhî kîrhu, ci murhahîra mukacîhindula kuli Nyakasane n’okucîhindula kuli rhwe, omu kucîyûbakira olwinyu luhêrero, lundi kuleka oluhêrero lwa Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu”.

²⁰ “Akâni mugala wa Zeraha ka murhabonaga ajira okurhashingânîni oku bintu byâligwâsirwe okuherêrekezibwa, k’obukunizi bwa Nyakasane murhabonaga bwababaza embugânano ya bene Israheli, erhi bubî bwa muntu muguma burhuma? K’arhafâga kuli obwo bubî bwâge?”»

Amasambo g'emilala y'ishiriza za Yordani

²¹ Bene Rubeni, bene Gadi abà cirya cihimbi ca bene Menashè, banacishuza balya bashamuka bakulu b'emilala ya bene Israheli, mpu:

²² «Ye muzibu†, Nyamuzinda, Nyakasane, Ye muzibu, Nyamuzinda, Nyamubâho! Yêne amanyire, na Israheli naye amanya okwo! Erhi kwâli kugoma na kulenganya Nyakasane, yêne arharhuyôkolaga kw’olu lusiku lw’ene!

²³ “Akabà rhwacîyûbakire oluhêrero mpu rhucîhindule kuli Nyakasane, akabà rhwaluyûbakaga mpu rhukazirherekêrerakwo

* **22:19 22, 19** Mujè omu cihugo ca Nyakasane: Lub 25, 8.22; Lev 15, 31; 17, 4; Mib 16, 9. † **22:22 22, 22** Ye muzibu, Nyamuzinda, Nyakasane: Lush 10, 17; 1 Sam 2, 3; Lul 50, 1.

enterekêro z'ensirîra, enterekêro z'enkalangè,
n'okujirirakwo enterekêro z'omurhûla,
Nyakasane anarhuhane!"

²⁴ "Ci bwôba bwa ntya bwarhumire rhujira
kwa bene oku: Rhwaderha nti: Abâna binyu
irhondo hali amango bankabwîra abâna bîrhu
mpu: Ninyu bici mujira na Nyakasane, Nya-
muzinda w'Israheli?"»

²⁵ Nyakasane ahizire nka lubibi Yordani ekarhî
kîrhu ninyu, wâni bene Rubeni, bene Gadi; mpu
ntâco mwankashangîra[‡] na Nyakasane. Na ntyo
wanabona abâna binyu bakola babulîsa abâna
bîrhu okurhînya Nyakasane.

²⁶ Lêro rhwanaciderha nti: Rhuyûbake
oluhêrero, arhali lwa nterekêro za nsirîra nîsi
erhi zindi nterekêro,

²⁷ ci lyo lukaziyôrha luli kabêshûza ekarhî
kîrhu ninyu, n'amâburha gîrhu enyuma zîrhu,
lukazimanyîsa oku rhunahêre Nyakasane,
omu kurherekêrera embere zâge, enterekêro
z'ensirîra, n'ezindi nterekêro n'ebi rhubâga
oku murhûla, lyo abâna binyu balekibwîra
abâna bîrhu irhondo mpu: Ntâco mushangîra
na Nyakasane.

²⁸ Rhwaderha nti: «Amango bakaderha kwa
bene okwo kuli rhwe, nîsi erhi kuli amâburha
gîrhu, rhwanahashibashuza nti: "Loli oku
luyôsire oluhêrero lwa Nyakasane, balarha
bayûbakaga, arhali oku entrrekêro z'ensirîra, nîsi
erhi zindi nterekêro, ci lubè kabêshûza ekarhî
kîrhu ninyu".

[‡] 22:25 22, 25 Ntâco mujira mweshi na Nyakasane: Lush 6, 2; 18,
19; Lub 14, 31; Yoz 24, 14;.

29 “Ci ntà murhima rhugwêrhe gw’okugomera Nyakasane, ntà mango rhwankacîhindula kuli Nyakasane omu kuyûbaka oluhêrero lw’enterekêro z’ensirîra, enterekêro z’enkalangè n’enterekêro z’omurhûla, okuleka lulya luhêrero lwa Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu oluli aha mbêre z’endâro yâge!”»

Obumvîkane

30 Erhi omudâhwa Pinihasi na balya bashamuka b’embugânano, bo bakulu b’ebihumbi bya bene Israheli, bo baligi barhumirwe naye, erhi bayûsiyumva ebyo binwa baderhaga bene Rubeni, bene Gadi na bene Menashè, barhûlûla§.

31 Pinhasi, mugala w’omudâhwa Eleazari, anacibwîra bene Rubeni na bene Gadi na bene Menashè, erhi: «Rhukolaga rhumanyire ene oku Nyakasane ali haguma nîrhu*, bulya murhajizire obugoma embere za Nyakasane, mwayôkola ntyo bene Israheli oku bukunizi bwa Nyakasane».

32 Pinihasi na balya bashamuka banacisen-garuka bene Rubeni, bene Gadi na bene Menashè, barhenga e Galadi omu Kanâni, bajà munda bene Israheli bâli, babaganîrira okwo babwîragwa,

33 Okwo kwasîmîsa bene Israheli; bakuza Nyamuzinda na bene Israheli barhenza omuhigo bâli bagwêrhe gw’okugendibalwîsa, mpu basherêze eco cihugo càli ciyûbasirwemwo na bene Rubeni na bene Gadi.

§ 22:30 22, 30 Barhûlûla: Murh 34, 18; 41, 37; Lush 1, 23.

* 22:31 22, 31 Nyakasane ali haguma na nîrhu: Lev 26, 11.

34 Bene Rubeni na bene Gadi, olwo luhêrero baluyîrika izîno lya «Edi, ebwa kubà luli kabêshûza oku Nyakasane yêne ye Nyamuzinda wîrhu».

23

Ebinwa bizinda bya Yozwè oku bakulu b'olubaga

¹ Erhi kubà kwamagera nsiku zirhali nyi, na Nyakasane, erhi amâhà bene Israheli okuluhûka, omu kubalikûza oku bashombanyi bâbo boshi bali babazongolosire, n'ago mango erhi Yozwè anakola ashosihire, amanazidoherwa n'emyâka,

² Yozwè anacihamagala bene Israheli boshi*, n'abagula bâbo n'abarhambo bâbo n'abacîranuzi bâbo na ngasi bandi bâli bagwêrhe ecikono an-ababwîra, erhi: «Niono nkola nshosihîre, nankola nzidohirwe n'emyâka;

³ “Mwene mwabwîne† ebi Nyakasane, Nyamuzinda winyu, akolîre ago mashanja embere zinyu; bulya Nyakasane, Nyamuzinda winyu yêne ye wajà amulwîra”

⁴ “Lolagi: Najîre nabagabulira omu kubayeshera ecigole, nanajà nahà ngasi baguma omwanya gwâbo, oku bihugo by'aga mashanja ganacihali n'ebya agandi nanigûzize byoshi,

* 23:2 23, 2 Eyi mbugânano nnène yajiriragwa e Silo, hôfi myâka makumi abiri n'isharhu enyuma ly'okugaba ecihugo obwa burhanzi. Ago mango Yozwe agwêrhe myâka igana n'ikumi.

† 23:3 23, 3 Mwene mwabwîne: Lush 4, 34; 7, 19; 10, 21; 11, 2-7; 29, 1. Ebi Nyakasane akolîre: Lush 7, 18; 3, 22; Yoz 10, 14; 7, 20-24.

kurhenga kuli Yordani kujà oku nyanja nene, olunda lw'e buzika-zûba".

⁵ "Nyakasane, Nyamuzinda winyu, anacibakungusha[‡] embere zinyu, abalibirhakwo, ninyu mwayîma omu cihugo câbo, nk'oku Nyakasane, Nyamuzinda winyu, anaderhaga".

Oku mwakalama omu lubaga lw'ihanga

⁶ «"Mulange munashimbe buzibu[§] ngasi byoshi byayandikagwa na Mûsa omu citabu c'oburhegesi, buzira kuderha mpu mwadungukira ebwa kulyo nîsi erhi ebwa kumosh".

⁷ "Kandi mumanye mwankanacigusha n'aga mashanja* gacisigîre muli mwe; murhahîra mukalahira oku izîno lyâbo, murhahîra mukabakolera, murhahîra mukabafukamira".

⁸ "Ci mucîshwêkere kuli Nyakasane, Nyamuzinda winyu, nk'oku munadwîrhe mwajira kuhika ene".

⁹ "Nyakasane alibisirekwo embere zinyu amashanja manene na mazibu, na ntâye wadesire mpu ankahagaza embere zinyu kuhika ene".

¹⁰ "Muntu muguma muli mwe akazâgihiva abantu b'ecihumbi, bulya Nyakasane, Nyamuzinda winyu, ye wajà wamulwîra, nk'oku yênene anaderhaga".

[‡] **23:5 23, 5** Anacibakungusha embere zinyu: Yoz 6, 19; 9, 4; nk'oku anaderhaga: Lub 23, 27-31; 34, 11; Mib 33, 53; Lush 11, 13. [§] **23:6 23, 6** Mulange munashimbe buzibu: Muzibuhe: Yoz 1, 6-18; 1 Kor 16, 13. ^{*} **23:7 23, 7** eyi milongo, 7-9, kuli kulonza: Barhahîra bakâharâmya abandi banyamuzinda...: Lub 23, 13; Lush 4, 38; 8, 19; 11, 17; Yer 5, 7.

11 “Kuziga kukwaninage mwene mucîlange bwenêne omu kuzigira Nyakasane, Nyamuzinda winyu”.

12 “Bulya erhi mwankacîhindula, mukacîshwêkera kuli aga mashanja gacisigîre ekarhî kinyu, mukaderha mpu mukola mwa-fundika obuhya nabo, mukanakazibayankira nabo bakanakazimuyankira”.

13 “mumanye bwinjà oku Nyakasane, Nyamuzinda winyu, arhankacikulikiza okujà kwal-ibirha kuli ago mashanja embêre zinyu; ci konene ganayôrha kuli mwe nka busirha, nka murhego, nka munyuli gubali omu mabunda na nka mishûgi ebali omu masù, kuhika mweshi mulinde muherêrekera muli eci cihugo cinjà ntya bwenêne mwahâbagwa na Nyakasane, Nyamuzinda winyu”.

14 “Loli oku niono nkola nacîshimbira erya njira ya ngasi muguma hano igulu; mumanyîre n’omurhima gwinyu goshi, n’iroho linyu lyoshi, oku ngasi binwa bya bwangà, Nyakasane, Nyamuzinda winyu, amuderhîre, ntâco ciru n’eciguma cagezire busha; oku adesire kwoshi kwanacibà, ntà kanwa ciru n’akaguma kamugerîre busha”.

15 “Kuziga nka okwo byanabaga byoshi ebyo binwa by’obwangà Nyakasane, Nyamuzinda winyu, anabaderheraga, kwo na kuguma Nyakasane anayûkiriza kuli mwe ebinwa by’obuhanya ankamuderhera kuhika amumalîre muli eci cihugo cinjà bwenêne, Nyakasane, Nyamuzinda winyu amuhâga”.

16 “Mukavuna erya ndagâno Nyakasane,

Nyamuzinda winyu ajiraga, mukagendikolera abandi ba-nyamuzinda na mukakazibafukamira, oburhè bwa Nyakasane bwanayâka kuli mwe, kandi mwanabona oku mwanaherêrekera duba duba muli eci cihugo cinjà bwenène amuhâga”».

24

Eyindi ndagâno

¹ Yozwè anacihamagala emilala* yoshi ya bene Israheli aha Sikemi, ahamagala n’abagula n’abarhambo bâbo n’abacîranuzi bâbo na ngasi bandi banali bagwêrhe ecikono muli bo. Boshi hanacyiisha embere za Nyakasane,

² Yozwè anacibwîra olubaga lwoshi, erhi: «Nyakasane, Nyamuzinda w’Israheli, adesire ntya: “basha, Terahi, îshe w’Abrahamu n’îshe wa Nahori, mîra bayûbakaga olundi lunda lw’olwîshi, banakazirhumikira abandi banyamuzinda”.

³ “Nanacikûla sho winyu Abrahamu† olwo lundi lunda lw’olwîshi; namugeza omu cihugo coshi ca Kanâni; naluza iburha lyâge, nanacimuha Izaki”.

⁴ “Izaki nanacimuha Yakôbo na Ezau, Ezau nanacimuha nka gwâge mwanya, ishwa lya Seyiri; naye Yakôbo n’abagala banacibungulukira e Mîsiri”.

* **24:1 24, 1** Yozwe ahamagala emilala: Yoz 23, 2; Lush 29, 9. Aha Sikemi: 17, 7; 20, 7. † **24:3 24, 3** Eyi milongo, 3-13 ziri nganîro z’Amalaganyo: Biri binwa byakazikengêzibwa ngasi mango oku lubaga lwa Israheli: Yoz 24, 17-18; Lub 6, 2-8; Mib 20, 15-16; Lush 29, 1-7; Iz 63, 7-14; Yer 32, 20-23; Lul 78, 12-72; Ebj 7, 2-50; 13, 17-25; Hbr 11, 3-40.

5 “Kandi obwo, nanacirhuma Mûsa na Aroni, Mîsiri nanacimubabaza nk’oku nanamukolîre na buzinda bw’aho namurhenza eyo munda”.

6 “Basho nanacibarhenza e Mîsiri, bahika oku nyanja. Abanya-Mîsiri banaciyisha mwandu kuhika oku nyanja ndukula”.

7 “Ababusi binyu banacilakira emunda Nyakasane ali, naye Nyakasane ahira omwizimya gw’endunduli ekarhî kâbo n’ekarhî k’abanya-Mîsiri; Abanya-Mîsiri abahondakwo enyanja, nayo yabafunika. Amasù ginyu gabwîne ebi nakozire omu Mîsiri byoshi n’omw’irungu mwagezizemwo nsiku nyinji”.

8 “Namuhêka omu cihugo c’abanya-Moreni, bàyûbakaga olundi lunda lwa Yordani, banacirhabâla, bakola babalwîsa. Nanacibahâna emunda muli; mwanyaga ecihugo câbo, boshi nanacibamalîra embere zinyu”.

9 “Balaka, mwene Sipori, mwâmi w’e Mowabu, naye akomekera mpu akola alwîsa Israheli, anacihamagala Balaamu, mwene Beori, mpu abahehêrere”.

10 “Ci ntalonzagya okuyumva Balaamu: kwabà kubagisha abagisha, na ntyo namurhenza omu maboko gâge”.

11 “Mwanaciyikira Yordani, mwanahika aha Yeriko. Abantu b’e Yeriko banacirhondêra okubalwîsa, n’abanya-Moreni, Abanya-Perizi, Abanya-Kanâni, Abanya-Hiti, Abanya-Girgashi, Abanya-Hivi n’Abanya-Yebusi, na boshi nabahâna emunda muli”.

12 “Nanacibarhumira enyisimbo, nazo zanacibalibirhakwo embere zinyu, alagi balya bâmi ikumi na babiri b’Abanya-Moreni, na

kuli okwo orhakolesagya ôli engôrho yâwe, ôli omuherho gwâwe”.

¹³ “Nanacimuha ntyo ecihugo murharhamiraga, engo murhayûbakaga zo n’ezi mukola muyûbasiremwo, mwarhôla amashwa g’emizâbîbu n’ag’emizêti, eyi murharhwêraga mwêne, yeyi mudwîrhe mwalyako”».

Israheli acîshoga Nyakasane

¹⁴ «Kuziga mugwâsiragwe† murhînye Nyakasane, mukazimukolera kulya kunash-ingânîne, kunali kw’okuli; murhenze abandi ba-nyamuzinda basho bakazagikolera olundi lunda lw’ishiriza ly’olwîshi, n’amango bâli e Mîsiri, murhumikire Nyakasane yêne.

¹⁵ N’akabà mubwîne oku kuli kubî okukolera Nyakasane, cîshogagi ene oyu mwakazikolera, babè balya ba-nyamuzinda basho bakazâgikolera, ababà era ishiriza ly’olwîshi, erhi babè ba-nyamuzinda w’abanya-Moreni, abà mukola muyûbasire ecihugo câbo. Niono n’enyumpa yâni, rhwakolera Nyakasane».

¹⁶ Olubaga lwanacishuza lwaderha, erhi: «Ntâ mango rhwankaleka Nyakasane mpu rhugendikolera abandi ba-nyamuzinda.

¹⁷ “Bulya, Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu, ye warhurhenzagya rhwêne na balarha, omu cihugo c’e Mîsiri, omu nyumpa y’obujà; ye wana-jaga ajira birya birhangâzo byoshi erhi rhwan-abona, kandi yêne anajarhulanga mwa galya majira gîrhu goshi mwa lulya lugendo lulî rhwana-

† 24:14 24, 14 Mugwâsiragwe murhînye Nyakasane: Lush 10, 12; Murh 35, 2-4; 2 Sam 7, 3; Eze 20, 7-8.

jiraga omu njira erhi rhuyisha, na kandi yêne wajâga arhulanga muli galya mashanja rhwajaga rhwageramwo”.

¹⁸ “Nyakasane alibisirekwo amashanja goshi embere zîrhu n’abanya-Moreni bayûbakaga muli eci cihugo. Nîrhu, Nyakasane yêne ye rhwanakazikolera, bulya yêne ye Nyamuzinda wîrhu”.

¹⁹ Yozwè anacishuza olubaga, erhi: «Murhankasha okukolera Nyakasane, bulya Nyakasane ali Nyamuzinda mwimâna, Nyamuzinda wa lûji, arhankacilembere obugoma bwinyu n’ebyâha binyu.

²⁰ Mukaleka Nyakasane, mukagenda okukolera abandi ba-nyamuzinda b’embuga, yêhe anaci-hindula kuli mwe, anabahenyera amabî, abaherêrekeze, ciru akabà alirhanziribajirira aminjà».

²¹ Olubaga lwanacishuza Yozwè mpu: «Nanga! Nyamuzinda, Nyakasane yêne rhwakolera».

²² Yozwè ashuza olubaga erhi: «Mwene muli babêshûza b’oku mwanacîgasha ene oku oyu mucîshozire ali Nyakasane, yêne ye mwakazikolera». Banacishuza, mpu: «Nêci, rhuli bahamîrizi b’okwo».

²³ Anacibabwîra, erhi: «Mukûlage ba-nyamuzinda b’ahandi bali buno omu karhî kinyu, n’emirhima yinyu muiyiyêrekeze Nyakasane, Nyamuzinda w’Israheli».

²⁴ Olubaga lwanacishuza Yozwè, mpu: «Nyakasane, Nyamuzinda wîrhu, yêne rhwakazikolera, n’izû lyâge lyonene rhwakazishimba».

Ecihango c'e Sikemi

²⁵ Ntyo kwo Yozwè ajirîsizemwo olubaga eci-ragâne, analuha, ago mango bali aha Sikemi, amarhegeko n'engeso bashimba.

²⁶ Yozwè anaciyandika ebyo binwa omu citabu c'oburhegesi[§] bwa Nyakasane.

²⁷ Yozwè anacibwîra olubaga loshi, erhi: «Loli, eri ibuye kabêshûza kuli rhwe, bulya mwayumvîrhe ebinwa bya Nyakasane anarhubwîraga; lyabà kabêshûza kuli mwe, lyo mulekishubihakana Nyamuzinda winyu».

²⁸ Yozwè anacisengaruka olubaga; ngasi muguma anacishubira emwâge.

Okufà kwa Yozwè

²⁹ Enyuma z'aho, Yozwè mugala wa Nuni, murhumisi wa Nyakasane anacifà, erhi akola agwêrhe myâka igana n'ikumi ali abusirwe.

³⁰ Bamubisha omw'ishwa ly'omwanya gwâge aha Timnati-Serahi, omu ntondo y'Efrayimu olunda lw'emwênè lw'entondo Gaashi.

³¹ Israheli arhumikira bwinjà Nyakasane amango Yozwè anacihali goshi, ciru n'amango g'abagula ba mîra, balya bayishigi ebi Nyakasane ajirîre olubaga lwâge lw'Israheli.

Amavuha ga Yozefu. Okufà kwa Eleazari

³² Amavuha ga Yozefu*, bene Israheli bayishaga babarhwîre kurhenga e Mîsiri, banacigabisha aha Sikemi, omu hishwa Yakôbo aguliraga

§ 24:26 24, 26 Omu citabu c'omurhegesi wa Nyakasane: Lush 28, 61; Neh 8, 18; 9, 3; 2 Nga 17, 9. * 24:32 24, 32 Amavuha ga

Yozefu: Murh 33, 19; 50, 25; Lub 13, 19; Burh 49, 15; Hbr 11, 12.

bene Hamori, îshe wa Sikemi, oku ngulo ya nsaranga igana; byanacibà mwanya gwa bene Yozefu.

³³ Eleazari, mugala w'Aroni, naye anacifà, banacimubisha aha Gibeya, lugo lw'omugala Pinihasi, ye wali oluhîrwe omu ntongo ya Efrayimu.

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic
Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi
(Bible with Deuterocanon)
La Sainte Bible en langue shi de la République
démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfune ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e